

Ročník 1991

Sbírka zákonů

ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

ČESKÉ REPUBLIKY / SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Částka 52

Rozeslána dne 31. července 1991

Cena Kčs 8,-

OBSAH:

287. Celní zákon (úplné znění, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění)
288. Zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení (úplné znění, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění)
Opatření federálních orgánů a orgánů republik
Seznam okresních a obecních úřadů, které jsou stavebními úřady ke dni 1. ledna 1991, vydaný ministerstvem životního prostředí České republiky

CELNÍ ZÁKON

287

PŘEDSEDNICTVO FEDERÁLNÍHO SHROMÁŽDĚNÍ **vyhlašuje**

**úplné znění celního zákona ze dne 24. dubna 1974 č. 44 Sb., jak vyplývá ze změn a doplnění provedených zákonem ze dne 27. října 1983 č. 117 Sb. a zákonem ze dne 5. prosince 1990 č. 5 Sb.,
a z ústavních zákonů o změně názvu státu a republik**

CELNÍ ZÁKON

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

§ 1

Účel celního zákona

Účelem celního zákona je upravit celní kontrolu dovozu, vývozu a průvozu zboží a celní statistiku, stanovit práva a povinnosti orgánů celní správy, jakož i fyzických a právnických osob při celní kontrole a zajišťovat zájmy České a Slovenské Federativní Republiky při dovozu, vývozu a průvozu zboží.

HLAVA PRVNÍ **ORGÁNY CELNÍ SPRÁVY** **A JEJICH ORGANIZACE**

§ 2

Federální ministerstvo zahraničního obchodu
a Ústřední celní správa

(1) Federální ministerstvo zahraničního obchodu vykonává působnost ve věcech celnictví, celní politiky a celních tarifů. Zvláštní složkou federálního ministerstva zahraničního obchodu pro výkon této působnosti je Ústřední celní správa.

(2) V čele Ústřední celní správy je generální ředitel. Zástupcem je náměstek generálního ředitele Ústřední celní správy.

(3) Jestliže je generálním ředitelem Ústřední celní správy občan České republiky, je náměstkem generálního ředitele Ústřední celní správy občan Slovenské republiky a naopak.

(4) Generálního ředitele Ústřední celní správy a jeho náměstka jmenuje a odvolává ministr zahraničního obchodu České a Slovenské Federativní Republiky.

§ 3 Celní ředitelství

(1) Celní ředitelství pro Českou republiku a Celní ředitelství pro Slovenskou republiku (dále jen „celní ředitelství“) působí jako orgány Ústřední celní správy pro území republik.

(2) V čele celního ředitelství je ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr zahraničního obchodu České a Slovenské Federativní Republiky.

Celnice § 4

(1) Celnice jsou výkonnými orgány celní správy

(2) Celnice zřizuje a jejich obvody stanoví federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s příslušnými ústředními orgány státní správy České a Slovenské Federativní Republiky a republik. Federální ministerstvo zahraničního obchodu může zřizovat jako součást jednotlivých celnic celní odbočky, popřípadě jiné organizační útvary. Jako organizační součást celnic působi celní stráž.

(3) Celnice na území České republiky jsou přímo podřízeny Celnímu ředitelství pro Českou republiku, celnice na území Slovenské republiky jsou přímo podřízeny Celnímu ředitelství pro Slovenskou republiku.

(4) V čele celnice je ředitel, kterého jmenuje a odvolává ředitel příslušného celního ředitelství

§ 5

(1) Celnice na státních hranicích jsou pohraničními celniciemi. Celnice v přístavech, na letištích a na jiných místech, pokud provádějí vstupní a výstupní celní kontrolu, jsou rovněž pohraničními celniciemi. Ostatní celnice jsou vnitrozemskými celnicemi.

(2) Seznam celnic, celních odboček, jakož i územních obvodů celnic vyhlásí federální ministerstvo zahraničního obchodu.

Působnost Ústřední celní správy, celních ředitelství a celnic

§ 6

Ústřední celní správa

- a) řídí a koordinuje činnost celních ředitelství;
- b) zabezpečuje úkoly federálního ministerstva zahraničního obchodu v oblasti celnictví, celní polohuky a celních tarifů;

- c) zabezpečuje sběr údajů a zpracování informací o vývozech a dovozech zboží;
- d) zabezpečuje úkoly v oblasti boje proti podloudnictví.

§ 7

Celní ředitelství

- a) řídí a kontroluje celnice na území republiky;
- b) spolupracuje se státními orgány republiky v případech, kdy provádění tohoto zákona se dotýká jejich působnosti.

§ 8

(1) Celnice

- a) provádí celní kontrolu při dovozu, vývozu a průvozu zboží,
- b) rozhoduje o propuštění dováženého, vyváženého a prováženého zboží;
- c) vyměruje a vybírá clo;
- d) projednává celní přestupy;
- e) rozhoduje o ukládání pokut právnickým osobám za porušení celních předpisů;
- f) v celném pohraničním pásmu je oprávněna požadovat, aby fyzické osoby hodnověrným způsobem prokázaly svou totožnost;
- g) provádí dohled a ostrahu nad pohybem fyzických osob, zboží a dopravních prostředků v celném pohraničním pásmu;
- h) usměrňuje pohyb fyzických osob a dopravních prostředků a zabezpečuje dodržování veřejného pořádku v celném prostoru;
- ch) pátrá po zboží, uniklému celní kontrole;
- i) plní úkoly v oblasti boje proti podloudnictví;
- j) plní ostatní úkoly stanovené tímto zákonem.

(2) K plnění úkolů uvedených v odstavci 1 jsou příslušníci celní správy oprávněni požadovat, aby fyzické osoby hodnověrným způsobem prokázaly svou totožnost.

§ 8a

Orgány celní správy plní další úkoly stanovené obecně závaznými právními předpisy.

Součinnost orgánů celní správy s jinými orgány

§ 9

Orgány celní správy

- a) sdělují státním orgánům zjištěné případy vývozu nebo dovozu zboží, kdy nebyly odvedeny daně, odvody nebo poplatky podle zvláštních předpisů;
- b) podávají státním notářstvím informace o dováženém nebo vyváženém zboží, které by mohlo podléhat notářským poplatkům

§ 10

(1) Státní orgány

- a) poskytují orgánům celní správy všechnou

- a účinnou pomoc při zajišťování zboží, které se dováží, vyváží nebo prováží v rozporu s tímto zákonem;
- b) sdělují orgánům celní správy případy porušování tohoto zákona, pokud se o nich dovedí při výkonu své působnosti;
- c) odevzdávají orgánům celní správy zboží k provedení řízení podle tohoto zákona.

(2) Orgány činné v trestním řízení jsou povinny po skončení trestního řízení odevzdat celnici zboží, které podléhá celní kontrole.

Příslušníci celní správy

§ 11

(1) Příslušníky celní správy jsou pracovníci celnic, celních ředitelství a ústřední celní správy, kteří podle pracovní smlouvy plní úkoly stanovené tímto zákonem.

(2) Příslušníkem celní správy může být československý státní občan, který

- a) je bezúhonný;
- b) splňuje zdravotní předpoklady;
- c) splňuje stanovené kvalifikační předpoklady;
- d) složí předepsaný služební slib.

§ 12

(1) Příslušník celní správy je povinen složit slib, který zní:

„Slibuji na svou čest a svědomí věrnost České a Slovenské Federativní Republice.

Slibuji, že budu zachovávat ústavu, zákony a další obecně závazné právní předpisy. Své pracovní povinnosti budu vykonávat rádně, svědomitě a nestranně, při výkonu svých pravomocí budu chránit zájmy České a Slovenské Federativní Republiky a zákonné práva občanů, budu dbát o svou bezúhonnost a zachovávat povinnost mlčenlivosti.“.

(2) Složení služebního slibu potvrdí příslušník celní správy podpisem

§ 13

(1) Systém funkcí, hodnotí, platů a příplateků, kvalifikačních předpokladů a požadavků pro příslušníky celní správy stanoví federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí vyhláškou.

(2) Služební stejnokroj příslušníků celní správy a způsob jeho nošení stanoví federální ministerstvo zahraničního obchodu.

(3) Zdravotní předpoklady příslušníků celní správy a organizaci a výkon zdravotnických služeb v celní správě upraví právním předpisem federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s ministerstvem zdravotnictví České republiky a Slovenské republiky.

§ 14

(1) Příslušníci celní správy jsou oprávněni nosit zbraň na místech a za podmínek, které stanoví vyhláš-

kou federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem vnitra.

(2) Příslušník celní správy oprávněný nosit zbraň podle odstavce 1 může použít zbraň při provádění celní kontroly jen v těchto případech:

- a) aby v případě nutné obrany odvrátil útok vedený proti jeho osobě, nebo mu bezprostředně hrozící, nebo útok na život jiné fyzické osoby;
- b) aby na celném přechodu zamezil útěku nebezpečného pachatele;
- c) aby zamezil útěku fyzické osoby, která se v celném pohraničním pásmu pokouší uniknout celní kontrole;
- d) aby v celném pohraničním pásmu přinutil k zastavení dopravní prostředek.

(3) Příslušník celní správy může použít zbraně podle odstavce 2 písm. b) až d) v celném pohraničním pásmu do hloubky 1 km od státních hranic anebo v celném prostoru pohraniční celnice, jestliže ani po opětovné výzvě, výstraze a varovném výstřelu do vzduchu není dosaženo účelu zákroku. Při použití zbraně je příslušník celní správy povinen dbát nutné opatrnosti, zejména dbát, aby nebylo ohroženo zdraví a život jiných fyzických osob, a co nejvíce šetřit zdraví a život fyzické osoby, proti níž zákrok směruje.

(4) Příslušník celní správy nesmí použít zbraně v případě, kdy lze sledovaného účelu dosáhnout mírnějšími prostředky.

(5) Federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem vnitra upraví vyhláškou podmínky, druh a způsob použití zbraně a podmínky, druh a způsob použití mírnějších prostředků příslušníkem celní správy.

§ 15

Povinnost mlčenlivosti

(1) Příslušníci celní správy a ostatní pracovníci celní správy jsou povinni zachovávat mlčenlivost o věcech, o kterých se dovedí při plnění pracovních úkolů.

(2) Federální ministerstvo zahraničního obchodu, celní ředitelství nebo celnice mohou příslušníka celní správy a jiného pracovníka celní správy povinností uvedené v odstavci 1 zprostít.

HLAVA DRUHÁ

CELNÍ ÚZEMÍ, CELNÍ POHRANIČNÍ PÁSMO

A SVOBODNÉ CELNÍ PÁSMO

Celní území a celní pohraniční pásmo

§ 16

Území České a Slovenské Federativní Republiky je jednotným celním územím.

§ 17

(1) Celní pohraniční pásmo je územní pruh do vzdálenosti 15 km od státních hranic. Součástí celního pohraničního pásmu nejsou obce, jimiž probíhá čára vymezující celní pohraniční pásmo, a ani obce uvnitř celního pohraničního pásmá spojené s celním přechodem železniční tratí nebo silnicí.

(2) Ostatní území, které není celním pohraničním pásmem, je celním vnitrozemím.

(3) Federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem vnitra stanoví vyhláškou podrobnosti týkající se vymezení celního pohraničního pásma.

Svobodné celní pásmo

§ 18

(1) V zájmu rozvoje mezinárodní hospodářské spolupráce, zejména zahraničního obchodu, může být zřízeno na území České a Slovenské Federativní Republiky svobodné celní pásmo.

(2) Svobodným celním pásmem se rozumí část území České a Slovenské Federativní Republiky, v němž se zboží tam dovážené považuje z hlediska dovozních cel, daní a poplatků, jako by se nenacházelo na celném území a nepodléhá obvyklé celní kontrole.

(3) Svobodné celní pásmo slouží

- a) k uskladnění nebo kompletaci nebo k jiné obdobné manipulaci se zbožím (obchodní svobodné celní pásmo);
- b) k přepracování, úpravě, opravě nebo výrobě (průmyslové svobodné celní pásmo).

(4) Zboží se propouští do svobodného celního pásmu bez složení celní jistoty.

§ 19

(1) Svobodné celní pásmo zřizuje federální ministerstvo zahraničního obchodu.

(2) Podmínky pro zřizování svobodného celního pásmá, druhy zboží, které je do něho dovoleno dovážet a způsob celní kontroly ve svobodném celním pásmu upraví federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány vyhláškou.

(3) Ustanovení tohoto zákona a prováděcích předpisů o uskladňování zboží ve svobodných celních pásmech se nevztahují na uskladňování zboží v celních skladech a na dočasné uskladňování zboží.

HLAVA TŘETÍ CELNÍ KONTROLA Oddíl první Všeobecná ustanovení

§ 20

Celní kontrola je souhrnem úkonů a opatření, kterými se zajišťuje dodržování zákonů a dalších obecně závazných právních předpisů, jejichž provádění přísluší orgánům celní správy.

§ 21

Celní kontrole podléhá všechno dovážené, využívané a provážené zboží.

Zboží

§ 22

(1) Pro účely tohoto zákona jsou zbožím veškeré hmotné věci movité, s výjimkou věcí a jiných hodnot, jejichž dovoz a vývoz upravují předpisy o devizovém hospodářství,¹⁾ a elektrická energie.

(2) Z věcí, jejichž dovoz a vývoz upravují předpisy o devizovém hospodářství, podléhá celní kontrole dovoz, vývoz a průvoz zlata pro průmyslové účely.

(3) Federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem financí stanoví vyhláškou, co se rozumí zlatem pro průmyslové účely.

§ 23

(vypuštěn)

§ 24

Zboží podléhá celní kontrole

- a) při dovozu od vstupu zboží na území České a Slovenské Federativní Republiky až do doby, kdy celnice zboží propustí do volného oběhu v tuzemsku, nebo pokud nebude zboží z vázaného oběhu v tuzemsku vyvezeno zpět do ciziny;
- b) při vývozu od podání návrhu na propuštění zboží až do doby, kdy zboží přestoupilo státní hranice, nebo dokud nebude zboží, které bylo propuštěno do vázaného oběhu v cizině, dovezeno zpět do tuzemsku, nebo dokud je celnice nepropustí do volného oběhu v cizině;
- c) při průvozu od vstupu zboží na území České a Slovenské Federativní Republiky až do jeho výstupu do ciziny.

Oddíl druhý

Provádění celní kontroly

Celní prohlídka

§ 25

(1) Celní kontrola se může provádět celní prohlídkou zboží, kontrolou dokladů a písemností, kontrolou dopravních a průvodních listin a jiným přiměřeným způsobem stanoveným vyhláškou federálního ministerstva zahraničního obchodu.

(2) Federální ministerstvo zahraničního obchodu stanoví vyhláškou podrobnosti o provádění celní kontroly

§ 26

(1) Při celní prohlídce se zjišťuje druh, množství a jiné skutečnosti o zboží, potřebné k posouzení, zda se dovoz, vývoz nebo průvoz zboží uskutečňuje v souladu s tímto zákonem.

(2) Při celní prohlídce musí být šetřeny ústavní a jiné zákonné předpisy o ochraně osobní svobody a listovního tajemství.

¹⁾ Devizový zákon č. 528/1990 Sb.

§ 27

(1) V rámci celní prohlídky mohou příslušníci celní správy provádět osobní prohlídku v případech důvodného podezření, že fyzická osoba při přestupu státních hranic ukrývá u sebe zboží.

(2) Osobní prohlídka může být provedena teprve tehdy, jestliže výzva příslušníků celní správy, aby podezřelá fyzická osoba vydala ukrývané zboží, je bezvýsledná.

§ 28

Celní prohlídka listovních zásilek se provede pouze tehdy, je-li důvodné podezření, že listovní zásilky obsahují nejen písemná sdělení, ale i zboží.

§ 29

Osvobození od celní prohlídky

(1) Celní prohlídce nepodléhá

- a) zboží dovážené a vyvážené při cestách z ciziny nebo do ciziny představiteli České a Slovenské Federativní Republiky, jakož i představiteli České republiky a Slovenské republiky;
- b) zboží dovážené, vyvážené nebo provážené při cestách z ciziny nebo do ciziny představiteli jiných států a ostatními fyzickými osobami, které požívají výsady a imunity podle mezinárodních smluv.

(2) Celní prohlídce dále nepodléhá

- a) diplomatická pošta federálního ministerstva zahraničních věcí a československých zastupitelských úřadů a diplomatická pošta osvobozená od celní prohlídky podle mezinárodních smluv;
- b) zboží, u něhož v jednotlivých případech povolí osvobození federální ministerstvo zahraničního obchodu.

(3) Federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem zahraničních věcí stanoví vyhláškou podrobné vymezení okruhu fyzických osob a případů, kdy zboží nepodléhá celní prohlídce.

§ 30

Přímý dohled a celní závěra

(1) Zboží podléhající celní kontrole může být dáno pod přímý dohled příslušníků celní správy nebo pod celní závěru

(2) Celní závěrou se rozumí zajištění zboží v dopravních prostředcích, kontejnerech, obalech a v místnostech plombou, pečetí, známkou nebo jinými prostředky tak, aby z nich nebylo možno zboží vyjmout nebo do nich vložit, aniž zůstanou viditelné stopy lomu zajištěného prostoru nebo poškození celní závěry.

§ 30a

Celní statistika

Orgány celní správy zabezpečují sběr údajů a zpracování informací o vývozech a dovozech zboží na základě dokladů předepsaných v celném řízení. Způsob vedení celní statistiky upraví federální ministerstvo

zahraničního obchodu v dohodě s Federálním statistickým úřadem vyhláškou.

Oddíl třetí

Oprávnění příslušníků celní správy při provádění celní kontroly

§ 31

(1) Příslušníkům celní správy musí být umožněn přístup ke zboží podléhajícímu celní kontrole; přitom musí být dodržovány ústavní a jiné zákonné předpisy o nedotknutelnosti obydlí. Do tří let od propuštění zboží mohou nahlížet do písemnosti týkajících se tohoto zboží a pořizovat jejich kopie, požadovat potřebná vysvětlení, jakož i pořizovat dokumentaci.

(2) Fyzické a právnické osoby, u nichž se provádí celní kontrola, jsou povinny strpět úkony nezbytné k provedení této kontroly.

(3) Fyzické a právnické osoby jsou povinny poskytovat příslušníkům celní správy při provádění celní kontroly nezbytnou součinnost.

(4) Celní kontrolou nesmí být ponižována lidská důstojnost.

§ 32

Pokud mezinárodní smlouva, kterou je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána, nestanoví jinak, mohou příslušníci celní správy zastavovat fyzické osoby a dopravní prostředky, provádět celní prohlídku zavazadel, dopravních prostředků, jejich nákladů a dopravních a průvodních listin jen v celním pohraničním pásmu

HLAVA ČTVRTÁ DOPRAVA ZBOŽÍ PŘES STÁTNÍ HRANICE

§ 33

Přihlašování zboží na státní hranici

Fyzické a právnické osoby, které dopravují zboží přes státní hranice, jsou povinny pohraniční celnici zboží přihlásit a předložit spolu s doklady vztahujícími se na dovoz, vývoz a průvoz zboží.

§ 34

Celní cesty a celní přechody

(1) Doprava zboží přes státní hranice může být prováděna jen po celních cestách a celními přechody.

(2) Celními cestami jsou stanovené úscky železničních, silničních a vodních cest, vedoucí od celního přechodu k pohraniční celnici, a při letecké dopravě letové cesty mezi státními hranicemi a celním letištěm.

(3) Celní cesty stanoví federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem dopravy a federálním ministerstvem vnitra.

(4) Doprava zboží po celní cestě musí být provedena bez průtahů, bez změny nákladu a bez odbočení z celní cesty.

(5) Celní přechod je místo určené pro přestup fyzických osob a dopravu zboží přes státní hranice.

(6) Federální ministerstvo zahraničního obchodu může povolit v jednotlivých případech dopravu zboží přes státní hranice mimo celní přechod a stanovit, ve kterých případech vydává takové povolení pohraniční celnice.

(7) Dopravu zboží k celnímu přechodu nebo od celního přechodu po jiných než celních cestách může povolit nejbližší pohraniční celnice.

§ 35

Dopravní prostředky

(1) Při dopravě zboží z ciziny nebo do ciziny je možno používat jen dopravní prostředky, v nichž nejsou zřízeny tajné nebo nesnadno objevitelné prostory.

(2) Uzavíratelné prostory dopravních prostředků určených pro dopravu zboží pod celní závěrou musí být opatřeny zařízením umožňujícím snadné a účinné přiložení celních závěr.

(3) Dopravní prostředky musí být zařízeny tak, aby po přiložení celních závěr nebylo možno z nich zboží vyjmout ani jiné zboží do nich vložit bez zanechání patrných stop.

Povinnosti dopravních právnických osob

a pošty

§ 36

(1) Dopravní právnické osoby a pošta jsou povinny umožnit celnicům provádění celní kontroly v dopravních prostředcích, provozních skladech a na jiných místech, v nichž se nachází dovážené, vyvážené nebo provážené zboží.

(2) Federální ministerstvo zahraničního obchodu s federálním ministerstvem dopravy a federálním ministerstvem spojů stanoví vyhláškou podrobnosti upravující postup právnických osob při celní kontrole zboží dopravovaného dopravními právnickými osobami a poštou, dále podrobnosti o vybavení zařízení určených k dopravě nebo k uskladnění zboží podléhajícího celní kontrole, jakož i o místnostech a prostorách potřebných k provádění celní kontroly.

§ 37

(1) Celnice dohodnou s dopravními právnickými osobami a poštou podmínky provádění celní kontroly tak, aby provoz dopravních právnických osob a pošty nebyl rušen větší měrou, než je nezbytně nutné.

(2) Dopravní právnické osoby stanoví v dohodě s příslušným celním ředitelstvím potřebnou čekací dobu dopravních prostředků pravidelné osobní a nákladní dopravy na celném přechodu k provádění celní kontroly.

(3) Celnice neodpovídají za škodu, ke které došlo zdržením dopravního prostředku v důsledku celní kontroly.

§ 38

Celnice kontrolují, zda dopravní právnické osoby

a pošta plní při dopravě zboží z ciziny nebo do ciziny povinnosti podle tohoto zákona a předpisů podle něho vydaných.

HLAVA PÁTÁ

CLO

Oddíl první

Clo a jeho druhy

§ 39

Zboží podléhající clu

(1) Dovoznímu clu podléhá všechno dovážené zboží s výjimkou zboží, které je v celním sazebníku výslovně označeno za zboží bez clu.

(2) Vývoznímu clu podléhá vyvážené zboží, jen pokud celní sazebník výslovně clo stanoví.

(3) Clu nepodléhá zboží, které je v mezinárodních smlouvách vyloženě označeno za zboží bez clu.

Celní sazebníky

§ 40

(vypuštěn)

§ 41

(1) Sazby, základ pro vyměření clu a celní sazebník vydává vláda České a Slovenské Federativní Republiky nařízením.

(2) Federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem financí stanoví vyhláškou, ve kterých případech se použijí jednotné sazby pro vyměřování clu a jejich výši.

(3) Statistické a klasifikační jednotky celního sazebníku stanoví federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s Federálním statistickým úřadem vyhláškou.

§ 42

Rozhodování o zařazení zboží

(1) Vzniknou-li pochybnosti o nomenklaturním, sazebním zařazení zboží, rozhoduje o takovém zařazení zboží na žádost účastníka celního řízení federální ministerstvo zahraničního obchodu.

(2) Federální ministerstvo zahraničního obchodu stanoví vyhláškou postup při podání návrhu na rozhodnutí o nomenklaturním, sazebním zařazení zboží, jakož i účinky vyplývající z rozhodnutí v těchto věcech.

§ 43

Smluvní clo

(1) Smluvní clo se vybírá ze zboží v případech stanovených mezinárodními smlouvami o vzájemném poskytování celních výhod.

(2) Federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem financí a federálním ministerstvem zahraničních věcí může stanovit, že se smluvní clo vybírá i ze zboží pocházejícího ze státu, s nímž nebyla uzavřena smlouva o vzájemném poskytování celních výhod.

§ 44 Osvobození od clo

(1) Od clo je osvobozeno zboží, které je při dovozu a vývozu osvobozeno od celní prohlídky, a zboží, u něhož to vyžaduje obecný zájem.

(2) Federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem financí a federálním ministerstvem zahraničních věcí stanoví vyhláškou případy, kdy je zboží osvobozeno od clo, jakož i podmínky, za nichž je zboží osvobozeno od clo.

(3) Neposkytuje-li některý stát celní osvobození na zboží dovážené z České a Slovenské Federativní Republiky v rozsahu odpovídajícím rozsahu stanovenému vyhláškou federálního ministerstva zahraničního obchodu, může federální ministerstvo zahraničního obchodu pro dovoz zboží z tohoto státu osvobození od clo omezit nebo odepřít.

§ 45 Odvetná clo

Vláda České a Slovenské Federativní Republiky může z důvodů hospodářské odvety stanovit pro přechodnou dobu na dovozy zboží ze státu, který diskriminuje Českou a Slovenskou Federativní Republiku v hospodářských vztazích, přírážky k celním sazbám, popřípadě zavést zvláštní clo ze zboží, které podle celního sazebníku clu nepodléhá.

Oddíl druhý

Nárok státu na clo

§ 46

Vznik nároku státu na clo

Nárok státu na clo vzniká okamžikem, od kterého je zboží pod celní kontrolou.

§ 47

Vyměřování clo

(1) Clo se vyměřuje podle stavu zboží a předpisů platných v den, od kterého je zboží pod celní kontrolou.

(2) Jestliže zboží uniklo celní kontrole, vyměřuje se clo podle stavu zboží a předpisů platných v době, kdy bylo zboží dopraveno přes státní hranice. Není-li možno zjistit, kdy bylo zboží dopraveno přes státní hranice, vyměřuje se clo podle stavu zboží a předpisů platných v době, kdy bylo odnětí zboží celní kontrole zjištěno.

(3) Při propuštění zboží do záznamního oběhu je možno zboží od dovozního clo úplně nebo částečně osvobodit.

(4) Dojde-li u zboží propuštěného do záznamního oběhu v cizině ke změně jeho hodnoty zpracováním, úpravou nebo opravou, vyměřuje se při zpětném dovozu clo z přidané hodnoty, vyplývající z jeho zpracování, úpravy nebo opravy.

(5) Dojde-li u zboží propuštěného do záznamního oběhu v tuzemsku ke změně jeho hodnoty dočasným

použitím, vyměřuje se clo při zpětném vývozu ze snížené hodnoty.

(6) Jestliže se vyměřuje clo ze zboží podle jeho ceny a účastník celního řízení ji neprokáže nebo uvede údaje neodpovídající skutečné ceně zboží, určí ji celnice podle mezinárodní smlouvy, již je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána. Náklady s tím spojené hradí účastník celního řízení.

(7) Federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s příslušnými ústředními orgány stanoví vyhláškou podrobnou úpravu vyměřování clo, vybírání clo ze zboží propuštěného do záznamního oběhu a případy, kdy vyměřené clo může vybírat pošta.

§ 48 Splatnost clo

Clo je splatné do 30 dnů poté, kdy je účastníku celního řízení oznámena výše vyměřeného clo.

§ 49

Odklad úhrady clo

(1) Celnice může povolit odklad úhrady clo. Z odkladu úhrady clo a z prodlení úhrady clo se platí úroky.

(2) Federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem financí stanoví vyhláškou výši úroků z odkladu úhrady clo a z prodlení úhrady clo, jakož i podmínky a dobu, na kterou se odklad úhrady clo povoluje.

§ 50

Povinnost platit clo

(1) Clo je povinen zaplatit účastník celního řízení, kterému bylo zboží podléhající clu propuštěno.

(2) Účastník celního řízení je povinen doplatit clo o výši poskytnutých úlev, jestliže po propuštění zboží do podmíněného volného oběhu neplní povinnosti stanovené celnici, nebo jestliže celnice na jeho návrh zruší podmínky, za kterých bylo zboží propuštěno do podmíněného volného oběhu.

(3) Společně a nerozdílně s účastníkem celního řízení je povinen zaplatit clo, kdo

- v rozporu s tímto zákonem doveze nebo vyveze zboží nebo se na nedovoleném dovozu nebo vývozu účastní;
- nakládá se zbožím v rozporu s tímto zákonem;
- získá zboží, při jehož dovozu nebo vývozu nebylo clo zaplaceno.

(4) Ten, kdo získá od někoho zboží, při jehož dovozu nebo vývozu nebylo clo zaplaceno, je povinen clo zaplatit, jen pokud věděl nebo musel vědět, že zboží uniklo celní kontrole nebo že je neoprávněně zcizováno.

§ 51

Celní zástavní právo

(1) Pro clo vázne na dováženém, vyváženém a prováženém zboží celní zástavní právo, pokud je má u sebe celnice, dopravní právnická osoba, pošta

nebo ten, kdo je povinen clo zaplatit, to neplatí, jde-li o zboží, které je národním majetkem.

(2) Celní zástavní právo váznoucí na zboží končí zánikem nároku státu na clo.

§ 52 Celní jistota

(1) Pro zajištění, že dovážené, vyvážené nebo provážené zboží nebude odňato celní kontrole, nebo že se zbožím nacházejícím se pod celní kontrolou nebude nakládáno v rozporu s tímto zákonem, může celnice požadovat složení celní jistoty.

(2) Celnice je oprávněna požadovat složení celní jistoty při dovozu až do výše dovozního cla zvýšeného o 10 % a dalších daní a poplatků, vymahatelných při dovozu zboží a při vývozu až do výše celní hodnoty nebo ceny zboží. U zboží, jehož vývoz je zakázán nebo omezen, může být celní jistota požadována až do pětinásobku jeho celní hodnoty nebo ceny.

(3) Jestliže účastník celního řízení nedodrží povinnosti uložené v celném řízení, použije se složení celní jistota na úhradu cla, dopravného, skladného, poštovních poplatků, pokuty uložené podle tohoto zákona a nákladů řízení. Případný zbytek složené celní jistoty se vrátí účastníkovi celního řízení.

§ 53 Zánik nároku státu na clo

Nárok státu na clo zaniká

- a) zaplacením;
- b) prominutím;
- c) úhradou z výtečku prodeje zboží;
- d) úhradou ze složené celní jistoty;
- e) vzdáním se zboží ve prospěch státu;
- f) propadnutím zboží ve prospěch státu;
- g) zabráním zboží;
- h) neuplatněním práva;
- i) zpětným dovozem nebo vývozem zboží propuštěného do vázaného oběhu, u něhož bylo zboží úplně od cla osvobozeno.

§ 54 Prominutí cla a snížení cla

(1) Jestliže by zaplacení cla vedlo k tvrdostem, může být clo zcela nebo zčásti prominuto

(2) O prominutí nebo snížení cla rozhoduje celnice

(3) Federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem financí stanoví vyhláškou podrobnosti o prominutí nebo snížení cla

§ 55 Neuplatnění práva

(1) Clo (jeho doplatek) nelze vyměřit ani vymáhat po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, ve kterém vznikl nárok na clo.

(2) Jestliže uniklo zboží celní kontrole, nebo jestliže bylo se zbožím naloženo v rozporu s podmínkami, za kterých se propustilo, nelze vyměřit ani vymáhat clo (doplatek) po uplynutí pěti let od konce kalendářního roku, ve kterém vznikl nárok na clo.

(3) Od konce kalendářního roku, ve kterém byl účastník celního řízení uvědomen o úkonu směrujícím k vyměření nebo vymáhání cla (doplatku), anebo ve kterém mu byl povolen odklad úhrady cla (doplatku), plyne nová tříletá lhůta. Clo (doplatek) však nelze vyměřit ani vymáhat, jestliže od konce kalendářního roku, ve kterém vznikl nárok na clo, uplynulo deset let.

(4) Úkonem k vymáhání cla (doplatku) je také písemná upomínka o zaplacení cla doručená účastníkovi.

Vrácení cla § 56

(1) Celnice vrátí clo, jestliže je zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinný.

(2) Celnice vrátí zaplacené clo také tehdy, jestliže se neuskutečnil vývoz zboží propuštěného do volného oběhu v cizině.

(3) Celnice vrátí přeplatek, jestliže bylo zaplaceno na clo více, než se mělo zaplatit.

(4) Dovozní clo může celnice vrátit, jestliže se zboží, které bylo propuštěno do volného oběhu v tuzemsku, vyveze zpět v nezměněném stavu do jednoho roku od konce kalendářního roku, v němž bylo dovezeno

(5) Vývozní clo může celnice vrátit, jestliže se zboží, které bylo propuštěno do volného oběhu v cizině, doveze zpět v nezměněném stavu do jednoho roku od konce kalendářního roku, v němž bylo vyvezeno.

§ 57

(1) Nepřevyšuje-li clo (přeplatek) částku 10 Kčs, celnice je nevrátí.

(2) Nárok účastníka na vrácení cla (přeplatku) zaniká, jestliže nebyl uplatněn do konce třetího kalendářního roku následujícího po roce, ve kterém vznikl.

HLAVA ŠESTÁ CELNÍ ŘÍZENÍ Oddíl první Všeobecná ustanovení

§ 58 Účel celního řízení

V rámci celní kontroly se provádí celní řízení, jehož účelem je rozhodnout, zda se zboží v dovozu, vývozu nebo průvozu propustí, popřípadě za jakých podmínek.

§ 59 Propuštění zboží

Zboží se propustí, uskutečnuje-li se dovoz, vývoz nebo průvoz zboží, v souladu s předpisy, jimiž se stanoví dovozní, vývozní nebo průvozní zákazy nebo omezení.

§ 60

Místní příslušnost

(1) Celní řízení provádí celnice, které bylo zboží předloženo.

(2) Federální ministerstvo zahraničního obchodu může za účelem urychlení celního řízení a pohybu zboží přes státní hranice stanovit vyhláškou příslušnost celnic.

Místo celního řízení

§ 61

(1) Celní řízení se provádí na celnici anebo v celním prostoru. Celními prostory jsou místa železničních nádraží, přístavů, letišť a jiné prostory určené k provádění celního řízení.

(2) Celní prostor určí celnice v dohodě s příslušnou organizací.

(3) Na žádost účastníka celního řízení může být celní řízení prováděno i mimo celní prostor.

(4) Federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem dopravy a federálním ministerstvem spojů stanoví vyhláškou podmínky, za kterých se celní řízení provádí mimo celní prostor.

§ 62

(1) Celní řízení může být prováděno též za jízdy vlaku nebo plavby lodi.

(2) Úseky, na nichž může být prováděno celní řízení za jízdy vlaku a plavby lodi, stanoví federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem dopravy a federálním ministerstvem vnitřní.

§ 63

Zahájení celního řízení

Celní řízení se zahajuje na návrh účastníka celního řízení.

§ 64

Účastník celního řízení

(1) Účastníkem celního řízení je ten, kdo zboží dováží, vyváží nebo prováží.

(2) Účastníkem celního řízení je rovněž ten, pro koho má být zboží v dovozu, vývozu nebo průvozu propuštěno.

§ 65

Zástupce účastníka celního řízení

(1) Účastník celního řízení si může pro celní řízení stanovit zástupce.

(2) Zástupce účastníka celního řízení prokáže plnou mocí, že je účastníkem celního řízení k zastupování zmocněn.

(3) Dopravuje-li dopravní právnická osoba nebo pošta zboží, u něhož má být provedeno celní řízení,

je podle tohoto zákona zmocněna i k provedení úkonů potřebných pro celní řízení, pokud je neprovede účastník celního řízení.

§ 66

Návrh na celní řízení

(1) Návrh na celní řízení se podává zpravidla písemně. Účastník celního řízení odpovídá za správnost údajů uvedených v návrhu na celní řízení. Písemný návrh na celní řízení musí být vždy podepsán oprávněnou osobou.

(2) Návrh na celní řízení musí být doložen stanovenými doklady.

(3) Účastník celního řízení je oprávněn prohlídkou zboží pod celním dohledem zjistit údaje potřebné pro návrh na celní řízení.

(4) Účastník celního řízení může měnit návrh na celní řízení do zahájení celní prohlídky. V průběhu celní prohlídky až do skončení celního řízení může být návrh měněn pouze v tom, zda zboží má být propuštěno do volného nebo vázaného oběhu, nebo ke zpětnému dovozu nebo vývozu.

(5) Podrobnosti o formě, obsahu a náležitostech návrhu na celní řízení stanoví federální ministerstvo zahraničního obchodu vyhláškou.

Postup při celném řízení

§ 67

(1) Účastník celního řízení je povinen předložit zboží k celnímu řízení, podat potřebná vysvětlení a připravit zboží k celní prohlídce.

(2) Při podávání návrhu na celní řízení je účastník celního řízení povinen sdělit celnici o dováženém, vyváženém a prováženém zboží přesně a úplně všechny údaje potřebné k posouzení, zda zboží může být propuštěno do navrhovaného oběhu.

(3) Federální ministerstvo zahraničního obchodu stanoví vyhláškou, kdy může celnice upustit od předložení zboží k celnímu řízení.

§ 68

(1) Celní řízení se provádí za účasti účastníka celního řízení.

(2) Bez účasti účastníka celního řízení může být prováděno celní řízení v případech, kdy se účastník celního řízení odmítá účastnit, nebo není-li jeho pobyt známý, nebo hrozí-li nebezpečí z prodlení.

Rozhodnutí v celním řízení

§ 69

(1) Rozhodnutí v celním řízení obsahuje zejména

- výrok o tom, zda se zboží propouští;
- podmínky, za nichž se zboží propouští do vázaného oběhu nebo podmíněného volného oběhu;
- poučení o dalším postupu v případech, kdy celnice zboží nepropustí.

(2) U zboží, které podléhá clu, obsahuje rozhodnutí v celném řízení výši cla, případně výrok o tom, že se zboží propouští bez cla.

§ 69a

(1) Rozhodnutí v celném řízení obsahuje skutečnosti, na jejichž základě se zboží propouští. Není-li stanoveno jinak, nemusí být rozhodnutí v celném řízení vyhotovenou a oznameno písemně. Výrok rozhodnutí může být poznamenán v přepravních a průvodních listinách nebo v písemném návrhu na celní řízení nebo ústně vyhlášen.

(2) Rozhodnutí, kterým se nepropouští zboží do navrženého oběhu, a rozhodnutí o propuštění zboží do podmíněného volného oběhu se vyhotovuje písemně a oznamuje doručením jeho písemného vyhotovení.

(3) Rozhodnutí, které se vyhlašuje ústně nebo jež výrok se poznamenává v přepravních a průvodních listinách, nemůže obsahovat podmínky zavazující účastníka celního řízení do budoucna s výjimkou těch, které vyplývají přímo z obecně závazných právních předpisů.

(4) Je-li výrokem rozhodnutí v celném řízení potvrzen návrh na celní řízení podaný písemně, stávají se obsah tohoto návrhu a skutečnosti, podle nichž se zboží propustí, součástí rozhodnutí.

(5) Na rozhodnutí uvedené v odstavci 3 se nevzahají ustanovení obecných předpisů o správním řízení²⁾ upravující náležitosti rozhodnutí, oznamení rozhodnutí a opravné prostředky.

§ 70

Nakládání se zbožím

Celnice může na žádost účastníka celního řízení povolit nakládat se zbožím ještě před rozhodnutím o jeho propuštění. Celnice vždy žádostí vyhoví, je-li důvodem pro nepropuštění zboží pouze nutnost určit původ zboží, místo odeslání, sazební zařazení nebo celní hodnotu zboží.

§ 71

Opravnění a povinnosti vzniklé v celném řízení

(1) Zástupce účastníka celního řízení odpovídá za splnění povinnosti vzniklé v celném řízení až do oznamení rozhodnutí a dodání zboží účastníkovi celního řízení.

(2) Na návrh účastníka celního řízení může celnice povolit, aby třetí osoba převzala zcela nebo z části práva a povinnosti vzniklé z propuštění zboží v dovozu, vývozu nebo průvozu,

§ 72

Zrušení rozhodnutí

Jestliže zboží bylo propuštěno do volného nebo do vázaného oběhu v cizině, zruší celnice na návrh účastníka celního řízení vydané rozhodnutí, jestliže zboží ještě nepřestoupilo státní hranice. Celnice může před tímto rozhodnutím požadovat, aby jí bylo zboží s potřebnými doklady předloženo.

Nedostatek součinnosti účastníka celního řízení

§ 73

(1) Jestliže účastník celního řízení nepodá návrh na celní řízení do dvou dnů po předložení zboží celnici, může celnice uskladnit zboží podle § 80 na jeho náklad a nebezpečí nebo učinit jiná opatření, aby se zabránilo nedovolenému nakládání se zbožím.

(2) Jestliže není návrh na celní řízení úplný nebo nepředloží-li účastník celního řízení potřebné doklady, nebo nepodá-li požadované vysvětlení, vyzve celnice účastníka celního řízení, aby ve lhůtě, kterou zároveň stanovi, návrh na celní řízení doplnil nebo doložil potřebnými doklady nebo podal požadované vysvětlení.

(3) Nevyhoví-li účastník celního řízení výzvě, odmítne celnice návrh na celní řízení a naloží se zbožím způsobem uvedeným v odstavci 1.

§ 74

(1) Jestliže není po uplynutí lhůt uvedených v § 73 odst. 1 a 2 podán řádný návrh na celní řízení ani do dalších 3 dnů u zboží podléhajícího rychlé zkáze nebo do dalších 30 dnů u zboží jiného, může celnice prodat zboží. Při prodeji se postupuje podle § 107 až 109.

(2) Jestliže zboží má větší hodnotu a nepodléhá rychlé zkáze, je celnice povinna o zamýšleném prodeji zboží v čas uvědomit účastníku celního řízení.

(3) Celnice může účastníkovi celního řízení poskytnout přiměřenou dodatečnou lhůtu k podání návrhu na celní řízení, jeho doplnění, předložení potřebných dokladů, nebo k podání požadovaného vysvětlení.

Oddíl druhý

Způsoby propouštění zboží

Volný oběh

§ 75

(1) Celnice propustí do volného oběhu v tuzemsku dovážené zboží, které má být trvale ponecháno na území České a Slovenské Federativní Republiky.

(2) Celnice propustí do volného oběhu v cizině vyvážené zboží, které má být trvale ponecháno na území jiného státu.

(3) Se zbožím propuštěným do volného oběhu lze nakládat z hlediska tohoto zákona volně, jsou-li plněny podmínky, podle obecně závazných předpisů uložené v rozhodnutí o jeho propuštění.

§ 76

(1) Jestliže se zboží, podléhající clu propouští bez cla nebo za snížení clo, může celnice stanovit účastníkovi celního řízení, že zboží smí být používáno jen k určitému účelu nebo že nesmí být zcizováno nejdéle do pěti let ode dne, kdy bylo zboží takto propuštěno.

(2) Zboží propuštěné v dovozu podle odstavce 1 je v podmíněném volném oběhu v tuzemsku a zboží

propuštěné při vývozu je v podmíněném volném oběhu v cizině.

(3) Celnice jsou oprávněny kontrolovat u zboží propuštěného do podmíněněho volného oběhu, zda účastník celního řízení dodržuje podmínky stanovené podle odstavce 1.

Vázaný oběh

§ 77

(1) Ve vázaném oběhu je zboží propuštěné do záznamního oběhu, zboží poukázané, uskladněné, provážené a zboží v přepravním styku.

(2) Celnice kontroluje u zboží propuštěného do vázaného oběhu, zda účastník celního řízení plní povinnosti stanovené v celném řízení.

(3) Federální ministerstvo zahraničního obchodu stanoví vyhláškou bližší úpravu propouštění zboží do vázaného oběhu.

§ 78

(1) Celnice propustí dovážené zboží do záznamního oběhu v tuzemsku s podmínkou, že bude ve stanovené lhůtě vyvezeno zpět do ciziny.

(2) Celnice propustí vyvážené zboží do záznamního oběhu v cizině s podmínkou, že bude ve stanovené lhůtě dovezeno zpět do tuzemsku.

(3) Zboží propuštěné do záznamního oběhu může být trvale ponecháno v tuzemsku nebo v cizině jen po rozhodnutí o propuštění zboží do volného oběhu.

(4) Dojde-li u zboží propuštěného do záznamního oběhu ke změně jeho hodnoty zpracováním, úpravou nebo dočasným použitím, uplatní se při zpětném dovozu nebo vývozu ustanovení tohoto zákona o volném oběhu na zvýšenou nebo sníženou hodnotu zboží.

(5) Federální ministerstvo zahraničního obchodu stanoví vyhláškou účely, pro které může být zboží propuštěno do záznamního oběhu.

§ 79

(1) Celnice poukazuje zboží v případech, kdy další celní řízení má být provedeno jinou celnicí.

(2) Poukázané zboží je pod celní kontrolou poukazovací celnice až do jeho předložení přijímající celnici.

(3) Z podnětu pohraniční celnice může být zboží poukázáno v případech, kdy celní řízení naruší plynulost dopravy přes státní hranice a mezi pohraniční celnici a místem určení zboží je jiná celnice.

(4) Účastník celního řízení předloží poukázané zboží přijímající celnici ve stanovené lhůtě, v nezměněném stavu, s neporušenou celní závěrou a připojenými doklady. Poukazovací celnice může určit, že budou předloženy pouze doklady o zboží.

(5) Jestliže dopravní právnická osoba odevzdá poukázané zboží k dopravě další dopravní právnické osobě, přechází povinnost uvedená v předchozím odstavci na každou další právnickou osobu, která poukázané zboží dopravuje.

§ 80

(1) Zboží, které nelze poukázat nebo propustit do volného nebo záznamního oběhu, nebo k výstupu do ciziny, může být dočasně uskladněno.

(2) Z podnětu celnice se zboží dočasně uskladní v případech, kdy jiným způsobem nelze zamezit dovozu, vývozu nebo průvozu uskutečňovanému v rozporu s tímto zákonem.

(3) Z podnětu celnice může být zboží též dočasně uskladněno v případech, kdy

- není podán návrh na celní řízení;
- podaný návrh na celní řízení je nesprávný, není doložen příslušnými doklady, nebo nejde-li o případ podle § 70, nebo je jinak neúplný;
- účastník celního řízení odmítá zaplatit clo nebo celní jistotu.

(4) Zboží se dočasně uskladňuje v provozních skladech dopravních právnických osob a pošty, ve skladech celnic nebo tam, kde to celnice povolí rozhodnutím o dočasném uskladnění.

(5) S dočasně uskladněným zbožím nesmí být nakládáno takovým způsobem, aby byl měněn jeho druh a povaha.

(6) Za dočasné uskladnění zboží ve skladech celnic platí účastník celního řízení skladné podle sazeb stanovených sazebníkem skladného:

(7) Federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem financí stanoví vyhláškou sazebník skladného u zboží dočasně uskladněného ve skladech celnic.

(8) Ustanovení tohoto zákona a prováděcích předpisů o dočasném uskladnění se nevztahuje na uskladňování zboží v celních skladech a ve svobodných celních pásmech.

§ 81

(1) V zájmu usnadnění zahraniční obchodních styků mohou československé a zahraniční právnické i fyzické osoby zřizovat celní skladы.

(2) O zřízení celního skladu a podmírkách jeho provozu rozhoduje celnice, v jejímž územním obvodu může být celní sklad zřízen.

(3) Ustanovení tohoto zákona a prováděcích předpisů o uskladňování zboží v celních skladech se nevztahuje na dočasné uskladňování a uskladňování zboží ve svobodných celních pásmech.

(4) Podmínky pro zřizování celních skladů, druhy celních skladů, druhy zboží, které mohou být v celním skladu uskladňovány, a způsob celní kontroly v celních skladech upraví federální ministerstvo zahraničního obchodu vyhláškou.

§ 82

(1) Celnice propustí k průvozu zboží dopravované z ciziny přes území České a Slovenské Federativní Republiky do ciziny.

(2) Pohraniční celnice, u které bylo zboží dopraveno do České a Slovenské Federativní Republiky, poukazuje provážené zboží pohraniční celnici přes kterou má být dopraveno do ciziny.

(3) Celní prohlídku prováženého zboží provede pohraniční celnice, je-li podezření, že se průvoz zboží uskutečňuje v rozporu s tímto zákonem

§ 83

(1) Celnice propustí k přepravnímu styku zboží dopravované z území České a Slovenské Federativní Republiky přes území jiného státu zpět na území České a Slovenské Federativní Republiky.

(2) Přepravní styk se může uskutečňovat jen v úsecích a za podmínek, které stanoví federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem dopravy.

(3) Zboží v přepravním styku je pod celní kontrolou výstupní pohraniční celnice až do předložení vstupní pohraniční celnici k provedení celního řízení.

(4) Účastník celního řízení je povinen předložit zboží dopravované v přepravním styku vstupní pohraniční celnici ve stanovené lhůtě, v nezměněném stavu, s neporušenou celní závěrou a s připojenými doklady.

HLAVA SEDMÁ ŘÍZENÍ O CELNÍCH PŘESTUPCÍCH

§ 84 Celní přestupek

Celní přestupek je zaviněné jednání uvedené v § 85 až 87 tohoto zákona, nejde-li o trestný čin.

§ 85 Porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou

(1) Celního přestupku porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou se dopustí ten, kdo

- nepřihláší celnici zboží při přestupu státních hranic;
- doveze nebo vyveze zboží na povolení, které bylo uděleno příslušným orgánem na základě neprávých, pozměněných nebo padělaných dokladů nebo nesprávných údajů;
- způsobi, že mu bylo zboží propuštěno na základě nesprávných údajů nebo nepravdivých údajů;
- bez oprávnění zcizí zboží nacházející se ve vázaném oběhu;
- bez oprávnění nakupuje nebo jiným způsobem získá zboží nacházející se ve vázaném oběhu;
- bez oprávnění dováží nebo vyváží zboží.

(2) Pokutu uloženou za porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou lze vyměřit až do výše ceny zboží, nejvýše však do výše 25 000 Kčs.

§ 86

Zkrácení cla

(1) Celního přestupku zkrácení cla se dopustí ten, kdo

- bez zaplacení cla doveze, nebo vyveze zboží;
- bez zaplacení cla zcizí zboží nacházející se ve vázaném oběhu, nebo v podmírněném volném oběhu;
- v celním řízení konaném o dovozu nebo vývozu zboží uvede nesprávné údaje pro vyměření cla.

(2) Pokutu uloženou za zkrácení cla lze vyměřit až do výše dvojnásobku cla, nejvýše však do výše 25 000 Kčs.

§ 87

Ztěžování celní kontroly

(1) Celního přestupku ztěžování celní kontroly se dopustí ten, kdo

- padělá celní nebo jiné doklady o dováženém, vyváženém nebo prováženém zboží;
- udele při celní kontrole nesprávné údaje o dováženém, vyváženém nebo prováženém zboží;
- nedodrží podmínky stanovené pro zboží propuštěné do vázaného oběhu nebo podmíněného volného oběhu,
- dopravuje nebo přechovává zboží uniklé celní kontrole;
- vydá bez souhlasu orgánů celní správy zboží z celního nebo provozního skladu;
- poruší celní závěry u zásilek, dopravních prostředků, nebo prostorů, v nichž se nachází zboží podléhající celní kontrole;
- brání orgánům celní správy při výkonu jejich činnosti

(2) Pokutu uloženou za ztěžování celní kontroly lze vyměřit až do výše 5000 Kčs.

§ 88

Tresty

(1) Celnice může uložit za celní přestupek některý z těchto druhů trestů:

- důtku;
- pokutu ve výši uvedené v § 85, 86 nebo 87;
- propadnutí zboží.

(2) Jestliže se fyzická osoba dopustila svým jednáním více celních přestupků, uloží celnice trest pouze podle toho ustanovení, které se vztahuje na přestupek nejprísněji trestný.

(3) Trest propadnutí zboží může celnice uložit i vedle trestu důtky nebo pokutv.

§ 89

Propadnutí zboží

(1) Celnice může vyslovit propadnutí zboží, které bylo předmětem celního přestupku, nebo které bylo celním přestupkem získáno, nebo které bylo ke spáchaní celního přestupku použito.

(2) Propadnutí zboží lze vyslovit jen tehdy, patří-li zboží fyzické osobě, která se celního přestupku dopustila.

(3) Propadnutí zboží nelze vyslovit, je-li hodnota zboží neúměrná závažnosti celního přestupku.

(4) Vlastníkem propadlého zboží se stává stát.
§ 90

Zabrání zboží

(1) Celnice může zabrat zboží, které bylo předmětem celního přestupku, nebo které bylo celním přestupkem získáno, nebo které bylo ke spáchání celního přestupku použito, jestliže fyzická osoba, která se celního přestupku dopustila, je neznámá, nebo nelze-li ji volat k odpovědnosti.

(2) Zboží, které nepatří fyzické osobě, která se celního přestupku dopustila, může být zabráno, jestliže bylo předmětem celního přestupku nebo bylo celním přestupkem získáno nebo bylo ke spáchání celního přestupku použito a ohrozuje-li bezpečnost fyzických osob nebo majetku, popřípadě vyžaduje-li to obecný zájem.

(3) Zabrat zboží nelze, je-li hodnota zboží neúměrná závažnosti celního přestupku.

(4) Vlastníkem zabraného zboží se stává stát.

§ 91

Splatnost pokuty

Pokuta uložená za celní přestupek je splatná do 30 dnů ode dne, kdy nabyla právní moci rozhodnutí, jímž byla uložena.

§ 92

Místní příslušnost

(1) Celní přestupek projedná celnice, v jejímž obvodu byl celní přestupek spáchán nebo zjištěn.

(2) Celnice příslušná k projednání celního přestupku podle odstavce 1 může postoupit věc k projednání celnici, v jejímž obvodu fyzická osoba, která se celního přestupku dopustila, bydlí nebo pracuje.

Blokové řízení

§ 93

(1) Příslušníci celní správy mohou za celní přestupek ukládat a vybírat pokuty do 500 Kčs bez dalšího projednání, je-li celní přestupek spolehlivě zjištěn a nestáčí-li domluva (blokové řízení).

(2) Odepře-li fyzická osoba, která se celního přestupku dopustila, pokutu zaplatit, projedná celní přestupek příslušná celnice.

(3) Proti uložení pokuty v blokovém řízení se nelze odvolat.

§ 94

(1) Při blokovém řízení lze vyslovit i propadnutí zboží, které bylo předmětem celního přestupku nebo které bylo celním přestupkem získáno, nebo které bylo ke spáchání celního přestupku použito.

(2) Odepře-li fyzická osoba, která se celního pře-

stupku dopustila, podrobít se výroku o propadnutí zboží, projedná celní přestupek příslušná celnice.

HLAVA OSMÁ

ŘÍZENÍ O UKLÁDÁNÍ POKUT PRÁVNICKÝM OSOBÁM

§ 95

(1) Poruší-li právnická osoba předpisy o oběhu zboží ve styku s cizinou, zkrátí clo nebo ztěžuje celní kontrolu (dále jen „porušování celních předpisů“), může jí celnice uložit pokutu ve výši uvedené v § 96, 97 nebo 98.

(2) Pro účely uvedené v ustanoveních této hlavy zákona se za právnickou osobu považuje i občan zapsaný v podnikovém rejstříku jako podnikatel.

§ 96

Celnice může uložit právnické osobě pokutu až do výše ceny zboží, poruší-li předpisy o oběhu zboží ve styku s cizinou tím, že

- a) bez oprávnění dováží nebo vyváží zboží;
- b) nepřihláší celnici zboží při přestupu státních hranic;
- c) doveze nebo vyveze zboží na povolení, které bylo uděleno příslušným orgánem na základě neprávnických, pozměněných nebo padělaných dokladů nebo nesprávných údajů;
- d) způsobí, že zboží bylo propuštěno na základě nesprávných nebo nepravidlivých údajů;
- e) bez oprávnění zcizí zboží nacházející se ve vázaném oběhu;
- f) bez oprávnění nakupuje nebo jiným způsobem získá zboží nacházející se ve vázaném oběhu.

§ 97

Celnice může uložit právnické osobě pokutu až do výše dvojnásobku cla, zkrátí-li clo tím, že

- a) bez zaplacení cla vyveze nebo doveze zboží;
- b) bez zaplacení cla zcizí zboží nacházející se ve vázaném oběhu nebo podmíněném volném oběhu;
- c) v celním řízení konaném o dovozu nebo vývozu zboží uvede nesprávné údaje pro vyměření cla.

§ 98

Celnice může uložit právnické osobě pokutu až do výše 100 000 Kčs ztěžuje-li celní kontrolu tím, že

- a) uvede při celní kontrole nesprávné údaje o dovozovém, vyváženém nebo prováženém zboží;
- b) nedodrží podmínky stanovené pro zboží propuštěné do vázaného oběhu nebo podmíněného volného oběhu;
- c) dopravuje zboží uniklé celní kontrole;
- d) vydá bez souhlasu orgánů celní správy zboží z celního nebo provozního skladu.

§ 99

Pokutu podle § 95 lze právnické osobě uložit jen

do jednoho roku ode dne, kdy se orgán celní správy dozvěděl o tom, že právnická osoba porušila nebo nesplnila povinnost, uloženou celnímu předpisu, nejdříve však do tří let ode dne, kdy k tomuto porušení nebo nesplnění povinnosti došlo.

§ 100

Pokuta uložená právnické osobě za porušování celních předpisů je splatná do 30 dnů ode dne, kdy na bylo právní moci rozhodnutí, jímž byla uložena

§ 101

(1) Porušování celních předpisů projedná celnice, v jejímž obvodu má právnická osoba sídlo.

(2) Nemá-li právnická osoba sídlo v České a Slovenské Federativní Republice, může projednat porušování celních předpisů celnice, v jejímž obvodu k porušení celních předpisů došlo, nebo celnice, v jejímž obvodu bylo porušení celních předpisů zjištěno.

HLAVA DEVÁTÁ ŘÍZENÍ O ZAJIŠTĚNÍ A PRODEJI ZBOŽÍ

Oddíl první Zajištění zboží

§ 102

(1) Celnice může na úhradu cla zajistit zboží, na němž vázne celní zástavní právo

(2) Celnice může k projednání nezákonného dovozu, vývozu nebo průvozu zboží

a) zajistit osobě zboží, které bylo předmětem celního přestupku, nebo které bylo celním přestupkem získáno, nebo které bylo ke spáchání celního přestupku použito;

b) zajistit právnické osobě zboží, které bylo předmětem porušování celních předpisů, nebo které bylo porušováním celních předpisů získáno, nebo které bylo k porušování celních předpisů použito.

(3) Celnice může zajistit zboží podle odstavců 1 a 2 bez ohledu na práva třetích osob.

(4) V případech, kdy je podezření, že při dovozu, vývozu nebo průvozu zboží byl spáchán trestný čin, odevzdá celnice zajistěné zboží na požádání orgánům činným v trestním řízení.

§ 103

(1) Jestliže nelze zajistit zboží podle § 102 odst. 1 a 2 proto, že není k dosažení nebo že bylo spotřebováno, může celnice na úhradu cla, popřípadě pokuty uložené fyzické osobě, která se celního přestupku dopustila, anebo právnické osobě, která porušila celní předpisy, zajistit i jiné zboží, jimi dovážené, vyvážené nebo provážené

(2) Celnice může podle odstavce 1 zajistit zboží pouze

a) patří-li fyzické nebo právnické osobě, která clo anebo pokutu neuhradila;

b) je-li hodnota zboží úměrná výši cla anebo uložené pokuty.

§ 104

(1) Celnice vydá o zajištění zboží rozhodnutí a oznámí je fyzické nebo právnické osobě, které bylo zboží zajištěno.

(2) V rozhodnutí o zajištění zboží se uvedou důvody, pro které se zboží zajišťuje, a poučení o právech a povinnostech osoby fyzické nebo právnické, jíž se rozhodnutí týká. V rozhodnutí se uvede též upozornění, že zboží bude prodáno, nebude-li clo, popřípadě pokuta zaplacena.

(3) Zboží, které lze podle § 102 a 103 zajistit, může celnice ponechat fyzické nebo právnické osobě a uložit jí, že zboží nesmí používat, prodávat nebo s ním jiným způsobem nakládat.

§ 105

(1) Fyzická nebo právnická osoba, které bylo oznámeno rozhodnutí celnice o zajištění zboží, je povinna toto zboží vydat celnici

(2) Není-li zajištěné zboží na výzvu celnice vydáno, může být tomu, kdo je má u sebe, odňato.

(3) O vydání nebo o odnětí zajištěného zboží se vyhotoví doklad, v němž se uvede též popis zboží, a doručí se fyzické nebo právnické osobě, která zboží vydala, nebo které bylo zboží odňato.

§ 106

(1) Není-li zajištěné zboží k dalšímu řízení již třeba a nepřichází-li v úvahu jeho propadnutí podle § 89, nebo zabrání podle § 90, nebo prodej podle § 107, vrátí se fyzické nebo právnické osobě, které bylo zajištěno.

(2) Uplatní-li právo na zajištěné zboží jiná fyzická nebo právnická osoba než ta, které bylo zboží zajištěno, vydá celnice zboží tomu, o jehož právu na ně není pochyb.

(3) Má-li celnice pochybnosti o tom, zda zboží patří fyzické nebo právnické osobě, které bylo zajištěno, nebo jiné fyzické nebo právnické osobě, která na ně uplatňuje nárok, odkáže celnice tyto fyzické a právnické osobě, aby svůj nárok uplatnily v řízení, jehož předmětem je úprava majetkových vztahů.

Oddíl druhý

Prodej zboží

§ 107

(1) Celnice může prodat zboží zajištěné podle § 102 odst. 1, jestliže clo není uhrazeno do 30 dnů po vykonatelnosti rozhodnutí, jímž se ukládá povinnost k jeho úhradě.

(2) Celnice může prodat zboží zajištěné podle § 102 odst. 2, u něhož nebyl vysloven trest propadnutí zboží, nebo které nebylo zabráno, na úhradu pokuty, uložené fyzické osobě za celní přestupek nebo právnické osobě za porušení celních předpisů, jestliže pokuta není uhrazena do 30 dnů po nabytí právní moci rozhodnutí, jímž byla uložena.

(3) Celnice může zboží podléhající rychlé zkáze

nebo živá zvířata, zajištěná podle § 102 odst. 2 nebo § 103 odst. 1, ihned prodat.

(4) Celnice může prodat zboží zajištěné podle § 103, jestliže clo, nebo pokuta uložená fyzické osobě za celní přestupek nebo právnické osobě za porušení celních předpisů, nejsou uhrazeny ve lhůtách stanovených v odstavcích 1 a 2.

(5) Podle odstavců 1 až 4 nelze prodat zboží, které je národním majetkem.

§ 108

(1) Celnice prodá zboží zpravidla v dražbě. Přitom postupuje podle zvláštních předpisů.³⁾

(2) Zboží, které nemohlo být prodáno v dražbě, prodá celnice fyzickým a právnickým osobám způsobilým podle obecně závazných právních předpisů k nakládání s prodávaným druhem zboží.

(3) Se zbožím, které nelze prodávat nebo používat ze zdravotních, zvěrolékařských, rostlinolékařských, bezpečnostních nebo jiných důvodů, naloží celnice způsobem stanoveným zvláštními předpisy.

§ 109

(1) Z výtežku prodeje zboží se přednostně uhradí clo, dále dopravné, skladné, poštovní poplatky, pokuta, uložená fyzické osobě za celní přestupek nebo právnické osobě za porušování celních předpisů, a náklady řízení. Zbytek výtežku vyplatí celnice oprávněnému. Nepřihlásí-li se oprávněný do tří let po prodeji zboží, připadne zbytek výtežku prodeje státu.

(2) Uplatní-li třetí fyzická nebo právnická osoba do tří let po prodeji zboží u celnice nárok na zbytek výtežku prodeje zboží, odkáže celnice tuto fyzickou nebo právnickou osobu, aby svůj nárok uplatnila v řízení, jehož předmětem je úprava majetkových vztahů.

(3) O prodeji zboží se uvědomí fyzická nebo právnická osoba, které bylo zboží zajištěno, nebo uskladněno.

§ 110

(1) Celnice je oprávněna prodat, popřípadě jinak nakládat se zbožím,

- a) u něhož bylo vysloveno propadnutí, nebo které bylo zabráno v řízení konaném o celních přestupečích;
- b) u něhož bylo vysloveno propadnutí včeli, nebo které bylo zabráno v trestním řízení konaném o trestných činech spáchaných při dovozu, vývozu a průvozu zboží;
- c) jehož se účastník celního řízení vzdal ve prospěch státu

(2) Federální ministerstvo zahraničního obchodu v dohodě s federálním ministerstvem financí stanoví vyhláškou postup při prodeji, popřípadě jiném nakládání se zbožím uvedeným v odstavci 1.

³⁾ Zákon č. 174/1950 Sb., o dražbách mimo exekuci

⁴⁾ Zákon č. 71/1967 Sb.

Zákon České národní rady č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Zákon Slovenské národní rady č. 372/1990 Sb., o přestupcích

HLAVA DESÁTÁ

SPOLEČNÉ ZÁSADY PRO ŘÍZENÍ PŘED ORGÁNY CELNÍ SPRÁVY

§ 111

Pokud z ustanovení tohoto zákona nevyplývá jinak, platí o celních přestupcích a o řízení před orgány celní správy obecné předpisy o přestupcích a o správním řízení.⁴⁾

Opravné prostředky

§ 112

(1) O odvolání proti rozhodnutí celnice rozhoduje celní ředitelství, kterému je celnice podřízena.

(2) O odvolání proti rozhodnutí celního ředitelství rozhoduje Ústřední celní správa.

(3) Proti rozhodnutí celního ředitelství o stanovení celní hodnoty obchodního zboží podle odstavce 1 lze podat opravný prostředek soudu. O tomto opravném prostředku rozhoduje krajský soud, v jehož obvodu má celní ředitelství sídlo.

§ 113

(1) Odvolání podané proti rozhodnutí orgánů celní správy nemá odkladný účinek. Orgán celní správy, proti jehož rozhodnutí odvolání směřuje, nebo odvolací orgán může odkladný účinek povolit, neztíží-li se tím výkon rozhodnutí nebo nebrání-li tomu obecný zájem.

(2) Včas podané odvolání proti rozhodnutí o celním přestupku a proti rozhodnutí, jímž byla uložena pokuta právnické osobě za porušování celních předpisů, má odkladný účinek, který nelze vyloučit.

§ 114

Výkon rozhodnutí

Nejsou-li clo, dopravné, skladné, poštovní poplatky, pokuta uložená fyzické osobě za celní přestupek nebo právnické osobě za porušování celních předpisů a náklady řízení uhrazeny ve stanovených lhůtách, a nelze-li je uhradit ani prodejem zboží podle § 107, může celnice provést výkon rozhodnutí podle předpisů o správním řízení.²⁾

HLAVA JEDENÁCTÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 115

(1) Ustanovení tohoto zákona o trestu propadnutí zboží, o zabránění zboží, zajištění a prodeji zboží platí i pro včeli a jiné hodnoty podle předpisů o devizovém hospodářství, pokud byly celním přestupkem získány.

(2) Ustanovení tohoto zákona o zajištění zboží podle § 103 platí i pro věci a jiné hodnoty podle předpisů o devizovém hospodářství.

§ 116

Pokud se v tomto zákoně nestanoví jinak, platí o dopravě zboží v přepravním styku a v průvozu ustanovení o dovozu a vývozu zboží

§ 117

Celnice projednávají přestupky proti devizovému hospodářství, zjištěné při provádění devizové kontroly vývozu a dovozu věcí a hodnot podle předpisů o devizovém hospodářství.¹⁾ Při projednávání přestupků proti devizovému hospodářství postupují celnice podle obecných předpisů upravujících projednávání přestupků.

§ 118

(1) Federální ministerstvo vnitra může v dohodě s federálním ministerstvem zahraničního obchodu pověřit příslušníky Sboru národní bezpečnosti plněním některých úkolů celnic.

(2) Federální ministerstvo zahraničního obchodu může v dohodě s příslušnými orgány státní správy pověřit celnice plněním některých úkolů podle předpisů upravujících zdravotní, zvěrolékařskou a rostlinolékařskou ochranu a podle předpisů upravujících vybírání daní, odvodů a poplatků.

§ 119

(1) Celnice mohou přijímat i cizí měnu na úhradu cla, dopravného, skladného, poštovních poplatků, uložené pokuty a nákladů řízení.

(2) Podmínky provádění úhrad podle předchozího odstavce stanoví federální ministerstvo financí

§ 119a

Obsahuje-li mezinárodní smlouva, jíž je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána, ustanovení odchylná od tohoto zákona nebo od předpisů podle něho vydaných, platí ustanovení smluvní.

§ 119b

Pokud orgány celní správy vykonávají oprávnění podle zvláštních předpisů, mají, pokud tyto předpisy nestanoví jinak, stejná práva a povinnosti jako při celní kontrole. Totéž platí o právech a povinnostech subjektů, které této kontrole podléhají.

§ 120

(1) Řízení zahájené před účinností tohoto zákona se ukončí podle dosavadních předpisů.

(2) Celní přestupky spáchané před účinností tohoto zákona se projednají podle dosavadních předpisů

§ 121

Celní sazebník vydaný vládním nařízením č. 32/1947 Sb. se změnami a doplňky se považuje podle tohoto zákona za celní sazebník obchodního zboží. Paušální sazebník vydaný vyhláškou ministerstva zahraničního obchodu č. 6/1969 Sb. se považuje podle tohoto zákona za celní sazebník neobchodního zboží.

§ 122

Zrušují se:

1. celní zákon č. 36/1953 Sb.,
2. vyhláška ministerstva zahraničního obchodu č. 147/1954 Ú. l., kterou se vydává celní železniční řád,
3. vyhláška ministerstva zahraničního obchodu č. 149/1954 Ú. l., kterou se vydává celní letecký řád,
4. vyhláška ministerstva zahraničního obchodu č. 151/1954 Ú. l., kterou se vydává celní poštovní řád,
5. vyhláška ministerstva zahraničního obchodu č. 82/1961 Sb., kterou se provádí celní zákon,
6. vyhláška ministerstva zahraničního obchodu č. 81/1962 Sb., o celném osvobození předmětů dovážených pro potřebu osob a orgánů požívajících výsad a imunit v Československé socialistické republice,
7. vyhláška ministerstva zahraničního obchodu č. 36/1963 Sb., kterou se vydává celní plavební řád,
8. vyhláška ministerstva zahraničního obchodu č. 106/1963 Sb., kterou se vydává celní silniční řád,
9. vyhláška ministerstva zahraničního obchodu č. 7/1965 Sb., o organizaci sítě celnic a jejich působnosti,
10. vyhláška ministra zahraničního obchodu č. 85/1967 Sb., již se mění a doplňuje vyhláška č. 82/1961 Sb., kterou se provádí celní zákon č. 36/1953 Sb.,
11. § 15, § 31 odst. 2 a § 32 písm. b), c) zákona č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajištování socialistického pořádku

§ 123

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1975.

Zákon č. 117/1983 Sb., kterým se mění a doplňuje celní zákon, nabyl účinnosti dnem vyhlášení (1. listopadu 1983).

Zákon č. 5/1991 Sb., kterým se mění a doplňuje celní zákon č. 44/1974 Sb., ve znění zákona č. 117/1983 Sb., nabyl účinnosti dnem 1. února 1991.

288

PŘEDSEDNICTVO ČESKÉ NÁRODNÍ RADY
vyhlašuje:

úplné znění zákona České národní rady č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, jak vyplývá ze změn a doplnění provedených zákonem České národní rady č. 125/1990 Sb., zákonem České národní rady č. 210/1990 Sb., zákonem České národní rady č. 425/1990 Sb., zákonem České národní rady č. 459/1990 Sb., zákonem České národní rady č. 9/1991 Sb.
 a České národní rady č. 144/1991 Sb.

ZÁKON
České národní rady
o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ
ORGÁNY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ
A JEJICH ÚKOLY

§ 1

Orgány sociálního zabezpečení

(1) Orgány státní správy České republiky na úseku sociálního zabezpečení jsou:

- a) ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky,
- b) Česká správa sociálního zabezpečení,
- c) okresní správy sociálního zabezpečení,
- d) okresní úřady,
- e) ministerstvo vnitra České republiky a ministerstvo spravedlnosti České republiky ve věcech stanovených zákonem o sociálním zabezpečení.¹⁾

(2) Na úseku sociálního zabezpečení vykonávají působnost též obce.

(3) Sociální zabezpečení podle tohoto zákona zahrnuje:

- a) nemocenské pojištění a nemocenské zabezpečení (dále jen „nemocenské pojištění“),²⁾
- b) důchodové zabezpečení,³⁾
- c) sociální péče,⁴⁾
- d) rodičovský příspěvek.⁵⁾

¹⁾ § 142 až 145 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 110/1990 Sb. a zákona č. 180/1990 Sb

²⁾ § 2 odst. 1 písm. c) zákona o sociálním zabezpečení.

Zákon č. 103/1964 Sb., o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a zabezpečení matky a dítěte, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 240/1988 Sb.)

Zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění zákona č. 16/1959 Sb., zákona č. 58/1964 Sb., zákoniku práce č. 65/1965 Sb., zákona č. 87/1968 Sb., zákona č. 88/1968 Sb., zákoného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 8/1982 Sb., zákona č. 73/1982 Sb., zákona č. 148/1983 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb., zákona č. 110/1990 Sb. a zákona č. 180/1990 Sb.

Zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění zákona č. 99/1972 Sb., zákona č. 73/1982 Sb., zákona č. 57/1984 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb., zákona č. 103/1988 Sb. a zákona č. 180/1990 Sb.

³⁾ Část druhá zákona o sociálním zabezpečení.

⁴⁾ Část třetí zákona o sociálním zabezpečení.

⁵⁾ Zákon č. 107/1971 Sb., o mateřském příspěvku, ve znění zákoného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 8/1982 Sb., zákona č. 110/1984 Sb., zákona č. 50/1987 Sb. a zákona č. 180/1990 Sb.

⁶⁾ § 73a zákona o sociálním zabezpečení.

§ 2

Ministerstvo práce a sociálních věcí
České republiky

- (1) Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky (dále jen „ministerstvo“)
  - a) řídí a kontroluje výkon státní správy v sociálním zabezpečení,
  - b) řídí Českou správu sociálního zabezpečení,
  - c) zajišťuje úkoly vyplývající z mezinárodních smluv v sociálním zabezpečení,
  - d) zajišťuje úkoly související s dalším rozvojem sociálního zabezpečení,
  - e) organizuje v součinnosti s okresními úřady náhradní rodinnou péči,
  - f) může zřizovat a spravovat zařízení sociální péče a ústavy sociální péče, které vykonávají diagnostickou službu,
  - g) plní funkci dozoru nad poskytováním sociálních služeb organizacemi a občany⁶⁾ a ukládá opatření k odstranění zjištěných závad.

- (2) Ministerstvo zřizuje jako své orgány posudkové komise, které posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního a odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku posudkové komise okresní správy sociálního zabezpečení.

(3) Ministerstvo pověří jinou okresní správu sociálního zabezpečení, aby její posudková komise po-soudila zdravotní stav a pracovní schopnost občana v případě, že se posudkové komise příslušné okresní správy sociálního zabezpečení staly nezpůsobilé jednat vyloučením svých členů pro podjatost.

(4) Ministr práce a sociálních věcí České republiky může odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení a může pověřit správy sociálního zabezpečení, aby odstraňovaly tvrdosti v jednotlivých případech.

§ 3

Česká správa sociálního zabezpečení

Česká správa sociálního zabezpečení

- a) odpovídá za účelné vynakládání prostředků na sociální zabezpečení, s nimiž hospodaří, zejména z hlediska zajištění oprávněných potřeb občanů,
- b) řídí a kontroluje činnost okresních správ sociálního zabezpečení,
- c) spolupracuje s příslušnými odborovými orgány při plnění úkolů v sociálním zabezpečení,
- d) plní další úkoly stanovené tímto zákonem.

§ 4

Okresní správy sociálního zabezpečení

(1) Okresní správy sociálního zabezpečení se zřizují pro obvody, které jsou shodné s územními obvody okresních úřadů.

(2) Na území hlavního města Prahy vykonává působnost okresní správy sociálního zabezpečení Pražská správa sociálního zabezpečení.

(3) Okresní správy sociálního zabezpečení plní v rámci své působnosti úkoly stanovené tímto zákonem, pokud není jinými obecně závaznými právními předpisy⁷⁾ stanoveno, že tyto úkoly plní jiný orgán.

(4) Okresní správy sociálního zabezpečení spolupracují s odborovými orgány na území okresu i v organizacích při plnění úkolů v sociálním zabezpečení.

§ 4a

Obce a okresní úřady

(1) Obce a okresní úřady poskytují dávky a služby a plní další úkoly sociální péče, pokud není v tomto zákoně nebo v zákoně o sociálním zabezpečení stanoveno, že dávky a služby poskytuje jiný orgán. Přitom spolupracují se správami sociálního zabezpečení.

(2) Obce a okresní úřady při poskytování dávek a služeb sociální péče podle odstavce 1 poskytují občanům a organizacím odbornou pomoc.

(3) Obce a okresní úřady kontroloují, jak občané a organizace plní povinnosti vyplývající pro ně z předpisů upravujících sociální péči.

⁷⁾ Zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění zákona č. 58/1964 Sb., zákona č. 87/1968 Sb., zákončného opatření předsednictva Federálního shromáždění č 8/1982 Sb., zákona č. 109/1984 Sb. a zákona č. 180/1990 Sb.

Zákon č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Shoru národní bezpečnosti, ve znění zákona č. 63/1983 Sb.

⁸⁾ § 9 odst. 2 zákona České národní rady č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících

§ 5

Zvláštní orgán okresního úřadu

(1) Přednosta okresního úřadu zřizuje jako zvláštní orgán⁸⁾ komisi péče o rodinu a děti (dále jen „komise“).

(2) Přednosta okresního úřadu jmenuje a odvolává předsedu komise, jeho zástupce a ostatní členy komise z řad členů některých obecních zastupitelstev a dalších občanů, kteří spolupůsobí při péči o rodinu a děti, zejména pedagogů a psychologů, dětských, dorostových a ženských lékařů. Tajemník komise jmenuje a odvolává z řad odborných pracovníků sociální péče o rodinu a děti

(3) Členové komise a občané přizvaní k jednání komise jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se v souvislosti s jednáním dozvěděli.

§ 6

zrušen

ČÁST DRUHÁ

PŮSOBNOST SPRÁV SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ, OBCÍ A OKRESNÍCH ÚŘADŮ V SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

HLAVA PRVNÍ

PŮSOBNOST SPRÁV SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

§ 7

Působnost České správy sociálního zabezpečení

Česká správa sociálního zabezpečení

- a) rozhoduje
  - 1. o dávkách důchodového zabezpečení, pokud není v tomto zákoně nebo v zákoně o sociálním zabezpečení stanoveno, že o nich rozhoduje jiný orgán sociálního zabezpečení, a zařizuje výplaty těchto dávek,
  - 2. o odvoláních ve věcech, v nichž v prvním stupni rozhodla okresní správa sociálního zabezpečení,
  - 3. o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud toto rozhodování jí bylo v jednotlivých případech svěřeno,
- b) rozděluje poukazy na lázeňskou péči a kontroluje její poskytování,
- c) jedná před soudem v řízení o přezkoumání rozhodnutí ve věcech sociálního zabezpečení,
- d) plní úkoly vyplývající z mezinárodních smluv při výplatě dávek sociálního zabezpečení.

§ 8

Působnost okresních správ sociálního zabezpečení

Okresní správy sociálního zabezpečení

a) rozhodují

1. ve sporných případech o vzniku a zániku nemocenského pojištění a důchodového zabezpečení,
2. o sociálním důchodu, o jeho zvýšení pro bezmocnost, o výchovném k němu a o příplatku k výchovnému a zařizují jejich výplatu,
3. ve sporných případech o přiznání nebo ne-přiznání dávky nemocenského pojištění, o jejím odnětí nebo snížení, o zastavení její výplaty a o jejím přiznání v menším než požadovaném rozsahu,
4. ve sporných případech o přiznání nebo ne-přiznání rodičovského příspěvku, o jeho odnětí nebo snížení, o zastavení jeho výplaty a o jeho přiznání v menším než požadovaném rozsahu,
5. o rodičovském příspěvku osob, které nejsou výdělečně činné, a zařizují jeho výplatu,
6. o vrácení příplatku na dávce nemocenského pojištění a rodičovském příspěvku,
7. o dobrovolných dávkách nemocenského pojištění včetně lázeňské péče,
8. o pojistném a přirázce k němu včetně penále z prodlení,
9. o uznání invalidity nebo částečné invalidity při přechodu z pracovní neschopnosti do invalidity (částečné invalidity) z podnětu lékařské poradní komise,
10. o přiznání v doveckého příspěvku a zařizují jeho výplatu,
11. o zaopatřovacím příspěvku a zařizují jeho výplatu,
12. o náhradě příjmu při vojenském cvičení osob samostatně výdělečně činných a zařizují jeho výplatu,
13. o příspěvku na úhradu za užívání bytu vojáka a zařizují jeho výplatu,
14. o pohřebním při úmrtí nepracujícího důchodce, popřípadě jeho rodinného příslušníka a o podpoře při narození dítěte důchodkyni nebo manželce, popřípadě jiné rodinné příslušnice nepracujícího důchodce a zařizují jejich výplatu,
15. o změněné pracovní schopnosti a o změněné pracovní schopnosti s těžším zdravotním postřízením, popřípadě o tom, že občan se nepovažuje za občana se změněnou pracovní schopností, jestliže se nepodrobil vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření a byl na tuto možnost upozorněn,
16. o pokutách a penále za neplnění povinností organizací v sociálním zabezpečení,
17. o započtení celého kalendářního roku do doby zaměstnání před 1. lednem 1976, jestliže člen jednotného zemědělského družstva neodpracoval stanovený počet pracovních dnů, popřípadě jinak určený pracovní úvazek,
18. o tom, komu se mají vyplácet dávky nemocenského pojištění, jestliže výplatou do rukou dosavadního příjemce se nedosahuje účelu,

19. o dávkách, které se podle předpisů o nemocenském pojistění zaměstnanců poskytují uchazečům o zaměstnání, a zařizují jejich výplatu,

b) řídí provádění nemocenského pojištění v organizacích, v nichž se vyplácejí dávky nemocenského pojištění,

c) kontrolují

1. provádění nemocenského pojištění a hospodaření s jeho prostředky v organizacích, v nichž se vyplácejí dávky nemocenského pojištění,

2. plnění povinností občanů a organizací v sociálním zabezpečení,

d) navrhují České správě sociálního zabezpečení zápočet dob zaměstnání a náhradních dob ve sporných případech,

e) provádějí nemocenské pojištění

1. osob samostatně výdělečně činných,

2. pracovníků malých závodů,

3. občanů s změněnou pracovní schopností připravujících se pro pracovní uplatnění,

4. studentů a žáků, kteří studují na vysokých nebo středních školách v zahraničí, pokud k jeho provádění není příslušný jiný orgán,

f) plní úkoly v důchodovém řízení stanovené prováděcím předpisem,

g) vedou evidenční listy důchodového zabezpečení pro osoby samostatně výdělečně činné,

h) sepisují žádosti o dávky důchodového zabezpečení v případech stanovených předpisy o sociálním zabezpečení,

i) opatrují a předkládají podklady pro rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení o dávkách důchodového zabezpečení,

j) vedou potřebnou statistiku a účetní evidenci předepsanou v sociálním zabezpečení,

k) odpovídají v rámci své působnosti za účelné vy-nakládání prostředků na sociální zabezpečení, s nimiž hospodaří,

l) poskytují občanům a organizacím odbornou pomoc ve věcech sociálního zabezpečení,

m) odstraňují tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jim bylo v jednotlivých případech svěřeno, a navrhují odstranění tvrdosti v ostatních případech,

n) zřizují pro účely posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti občanů posudkové komise, které posuzují

1. invaliditu nebo částečnou invaliditu,

2. bezmocnost,

3. dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte,

4. zda je dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvláště náročnou,

5. zda si občan může zvýšit vzhledem ke svému zdravotnímu stavu životní úroveň vlastní prací,

6. zda občan v krátké době po uplynutí podpůrčí doby pravděpodobně nabude opět pracovní

7. zda jde o občana se změnou pracovní schopnosti, popřípadě o občana se změnou pracovní schopnosti s těžším zdravotním postižením,
8. zda jde o občana těžce zdravotně postiženého a druh a stupeň tohoto postižení

§ 9

Místní příslušnost okresních správ sociálního zabezpečení v nemocenském pojištění se řídí

- a) místem útvaru organizace (závodu, malého závodu, zemědělského družstva), ve kterém je vedena evidence mezd, jde-li o působnost uvedenou v § 8 písm. b), c) a e) č. 2,
- b) místem trvalého pobytu občana, jde-li o působnost uvedenou v § 8 písm. e) č. 1, 3 a 4.

§ 10

zrušen

§ 11

zrušen

§ 12

zrušen

§ 13

zrušen

HLAVA DRUHÁ PŮSOBNOST OBCÍ A OKRESNÍCH ÚŘADŮ NA ÚSEKU SOCIÁLNÍ PÉČE

Díl první

§ 14

(1) Obce a okresní úřady organizují a poskytují sociální péči občanům v rozsahu stanoveném tímto zákonem. Za tím účelem ve spolupráci se státními orgány, občanskými sdruženími, církvemi, charitativními a jinými organizacemi a jednotlivci vyhledávají občany, kteří potřebují sociální péči. Pokud poskytování služeb a dávek, které je třeba této občanům poskytnout, není v působnosti obce, upozorní na tyto občany okresní úřad, popřípadě jim poskytnutí dávek a služeb zprostředkuje.

(2) Obec může ve své samostatné působnosti poskytnout občanům, kteří se ocitl v mimořádně nepřiznivých sociálních podmínkách, jednorázový peněžitý příspěvek. O poskytnutí tohoto příspěvku uvědomí příslušný pověřený obecní úřad, popřípadě příslušný okresní úřad.

(3) Okresní úřad, popřípadě obec v přenesené působnosti poskytne v předem dohodnutém rozsahu organizacím a občanům poskytujícím sociální služby příspěvky na úhradu nákladů za tyto služby.⁶⁾

(4) Okresní úřad (obec) sleduje úroveň poskytovaných sociálních služeb, kontroluje hospodaření s po-

skytnutými příspěvky, vyžaduje jejich vyúčtování a vrácení v případě, jestliže byly použity v rozporu s účlem, na který byly poskytnuty.

Díl druhý Péče o rodinu a děti Působnost obcí

§ 15

- (1) Obec v samostatné působnosti rozhoduje
  - a) o umístění matky s dítětem, popřípadě těhotné ženy do domova pro matky s dětmi, který spravuje, a o úhradě za služby v něm poskytované,
  - b) o přijetí dítěte do stanice pečovatelské služby pro děti, kterou spravuje, a o úhradě za služby v ní poskytované
- (2) Obec v přenesené působnosti
  - a) rozhoduje
    1. o výchovných opatřeních podle zvláštních předpisů,⁹⁾
    2. o poskytování pečovatelské služby, kterou zabezpečuje, a o úhradě za ni,
  - b) provádí dohled nad nezletilým, pokud ho sama stanovila,
  - c) spolupůsobí při provádění výchovných opatření uložených soudem nebo okresním úřadem a sleduje jejich účinnost,
  - d) chrání děti před škodlivými vlivy, které ohrožují jejich rádnou výchovu,
  - e) poskytuje dětem v naléhavých případech okamžitou pomoc,
  - f) navrhuje orgánu příslušnému k rozhodování o přídacích na děti, aby v odůvodněných případech zastavil výplatu této dávky oprávněnému příjemci,¹⁰⁾
  - g) oznamuje soudům a jiným státním orgánům na jejich žádost skutečnosti, které mají význam pro řízení a rozhodování ve věcech výchovy a výživy dětí,
  - h) oznamuje okresnímu úřadu, kterým rodinám, dětem a těhotným ženám je třeba poskytnout sociální péči, a spolupůsobí při jejím poskytování,
  - ch) vyhledává a doporučuje okresnímu úřadu občany vhodné stát se osvojitelem, opatrovníkem nebo pěstouny,
  - i) organizuje výchovu občanů k partnerským vztahům a rodinnému životu,
  - j) navrhuje okresnímu úřadu občany vhodné za důvěrníky péče o děti.

§ 16

Pověřený obecní úřad¹¹⁾ dále rozhoduje

- a) o poskytování peněžitých a věcných dávek nezaopatřeným dětem, rodičům nezaopatřených dětí a těhotným ženám,

⁶⁾ § 43 odst. 2 zákona o rodině

¹⁰⁾ § 2 zákona č. 117/1966 Sb., o některých důsledcích zanedbávání péče o děti, ve znění zákona č. 99/1972 Sb

¹¹⁾ § 60 písm. c) zákona České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení)

- b) o poskytování peněžitých dávek rodičům, kterým se současně narodily tři nebo více dětí,
- c) o poskytování příspěvku na rekreaci dětí důchodce.

§ 17
zrušen

§ 18
zrušen

Působnost okresních úřadů

§ 19

Okresní úřad

a) rozhoduje

1. v naléhavých případech o okamžitém umístění dítěte do náhradní výchovy nahrazující výchovu rodičů na dobu, než rozhodne soud,¹²⁾
  2. o poskytování příspěvku na výživu dítěte¹³⁾ a dalších účelových peněžitých a věcných dávek, které stanoví prováděcí předpis,
  3. o poskytování bezúročných půjček,
  4. o umístění matky s dítětem, popřípadě těhotné ženy do domova pro matky s dětmi, který spravuje, a o úhradě za služby v něm poskytované,
  5. o přijetí dítěte do stanice pečovatelské služby pro děti, kterou spravuje, a o úhradě za služby v ní poskytované,
  6. o výchovných opatřeních podle zvláštních předpisů,⁹⁾ neučinila-li tak obec nebo soud,
  7. o poskytování pečovatelské služby, kterou zabezpečuje, a o úhradě za ni,
  8. o dalších opatřeních podle zvláštních předpisů.¹⁴⁾
- b) vykonává funkci opatrovníka nezletilých,¹⁵⁾
  - c) provádí dohled nad nezletilým, pokud byl jím nebo soudem stanoven,¹⁶⁾
  - d) sleduje vývoj dětí, které byly umístěny do výchovy jiných občanů než rodičů a spolupůsobí při organizování náhradní rodinné péče o děti,
  - e) navrhuje soudu nařízení ústavní výchovy,¹⁷⁾ omezení, popřípadě zbavení rodičovských práv¹⁸⁾ a zrušení ústavní výchovy a výchovných opatření uložených soudcem,
  - f) pečeje o to, aby děti, které byly propuštěny z ústavní nebo ochranné výchovy nebo mladiství,

kteří byli propuštěni z výkonu trestu odnětí svobody, byli přijati do škol nebo zařazeni do vhodné přípravy na povolání nebo do pracovního poměru, popřípadě aby byli vhodně ubytováni,

- g) účastní se trestního řízení proti mladistvým,¹⁹⁾
- h) vede evidenci obtížně vychovatelných dětí a spolupracuje při jejich výchově,
- ch) podává zprávy soudu o skutečnostech potřebných pro rozhodování o výchově a výživě dětí,
- i) umožňuje výchovu občanů k partnerským vztažům a rodinnému životu,
- j) poskytuje výchovnou, poradenskou a psychoterapeutickou péči manželům, rodičům, dětem a těhotným ženám při řešení jejich rodinných, osobních a sociálních problémů,
- k) spolupracuje s ústavy pro výkon vazby a nápravně výchovnými ústavy pro mladistvé a se zařízeními, v nichž se vykonává ústavní nebo ochranná výchova,
- l) spolupracuje s orgány obcí, se státními orgány, školami, školskými a zdravotnickými zařízeními, občanskými sdruženími, církvemi, charitativními a jinými organizacemi.

§ 20
zrušen

§ 21

Komise péče o rodinu a děti okresního úřadu

a) rozhoduje

1. o výchovných opatřeních podle zvláštních předpisů,⁹⁾ neučinila-li tak obec,
  2. o poskytnutí odměny pěstounu, je-li jím prarodič dítěte svěřeného do pěstounské péče,²⁰⁾
  3. o odvolání proti rozhodnutí obce o uložení výchovných opatření podle zvláštních předpisů.⁹⁾
- b) koordinuje činnost orgánů působících v péči o rodinu a děti ve svém územním obvodu.

§ 22
zrušen

§ 23
zrušen

§ 24
zrušen

¹²⁾ § 46 zákona o rodině.

¹³⁾ § 100 zákona o rodině
§ 74 zákona o sociálním zabezpečení

¹⁴⁾ Zákon č. 50/1973 Sb., o pěstounské péči, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁾ § 79 odst. 2 a § 83 odst. 2 zákona o rodině.

¹⁶⁾ § 43 odst. 2 písm. b) zákona o rodině.

¹⁷⁾ § 45 odst. 3 zákona o rodině

¹⁸⁾ § 44 zákona o rodině.

¹⁹⁾ § 291 až 301 trestního řádu

²⁰⁾ § 8 odst. 2 zákona č. 50/1973 Sb.

§ 25
zrušen

§ 26,

Oprávnění občanů působících v péči o rodinu a děti

Při plnění svých úkolů jsou pověření členové a pracovníci orgánů obcí a okresních úřadů, důvěrníci péče o děti, občané pověřeni dohledem a jiní dobrovolní spolupracovníci oprávněni navštívit dítě a rodinu v bytě nebo tam, kde tráví volný čas, dítě ve škole, místního na pracovišti; mají též právo požadovat od všech zúčastněných orgánů, organizací a občanů potřebné informace a vysvětlení.

Díl třetí

Péče o občany konající službu v ozbrojených silách

§ 27
zrušen

Díl čtvrtý

Péče o občany se změněnou pracovní schopností

§ 28
zrušen

§ 29
zrušen

§ 30
zrušen

§ 31
zrušen

Díl pátý

Péče o těžce zdravotně postižené občany

Působnost obcí

§ 32

(1) Obec v samostatné působnosti

- a) rozhoduje o přijetí do ústavů sociální péče, které spravuje, o ukončení pobytu v nich, o přemístění do jiných ústavů, které spravuje, o úhradě služby v ústavech poskytované a o případné úhradě za služby poskytované v ostatních zařízeních sociální péče, pokud je spravuje,
- b) zabezpečuje účast těžce zdravotně postižených občanů na společném stravování,
- c) napomáhá zapojení těžce zdravotně postižených občanů do kulturního a společenského života,
- d) podílí se na řešení otázek bydlení těžce zdravotně postižených občanů.

(2) Obec v přenesené působnosti rozhoduje

- a) o poskytování příspěvku na společné stravování,

- b) o poskytování pečovatelské služby, kterou zabezpečuje, a o úhradě za ni,
- c) o poskytování jednorázových peněžitých a věcných dávek, s výjimkou dávek, o nichž rozhoduje okresní úřad podle § 34 písm. a) až e).

§ 33

Pověřený obecní úřad²¹⁾ dále rozhoduje

- a) o poskytování opakujících se peněžitých dávek, zejména příspěvku na dietní stravování, příspěvku při péči o blízkou a jinou osobu a příspěvku, je-li jeho poskytování odůvodněno mimořádnými potřebami občana,
- b) o poskytování příspěvku na rekreaci a příspěvku na lázeňskou péči.

§ 34

Působnost okresních úřadů

Okresní úřad rozhoduje

- a) o poskytování příspěvků na opatření zvláštních pomůcek občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí, nevidomým a neslyšícím občanům,
- b) o poskytování příspěvků na kupu, na celkovou opravu a na provoz motorového vozidla a na úhradu pojistného,
- c) o poskytování příspěvků na úpravu motorového vozidla na ruční ovládání občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí,
- d) o poskytování příspěvků na úpravu bytu občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí a nevidomým občanům,
- e) o přiznání mimořádných výhod,²¹⁾
- f) o poskytování bezúročných půjček,
- g) o přijetí do ústavů sociální péče, které spravuje, o ukončení pobytu v nich, o přemístění do jiných ústavů, které spravuje, o úhradě za služby v ústavech poskytované a o případné úhradě za služby poskytované v ostatních zařízeních sociální péče, pokud je spravuje,
- h) o poskytování pečovatelské služby, kterou zabezpečuje, a o úhradě za ni.

§ 35

zrušen

§ 36

zrušen

Díl šestý

Péče o staré občany

Působnost obcí

§ 37

(1) Obec v samostatné působnosti

- a) rozhoduje o přijetí do ústavů sociální péče, které spravuje, o ukončení pobytu v nich, o přemístění do jiných ústavů, které spravuje, o úhradě za

²¹⁾ § 86 odst. 2 zákona o sociálním zabezpečení

- služby v ústavech poskytované a o případné úhradě za služby poskytované v ostatních zařízeních sociální péče, pokud je spravuje,
- b) zabezpečuje účast starých občanů na společném stravování,
  - c) napomáhá zapojení starých občanů do kulturního a společenského života,
  - d) podílí se na řešení otázek bydlení starých občanů.

(2) Obec v přenesené působnosti rozhoduje

- a) o poskytování příspěvku na společné stravování,
- b) o poskytování pečovatelské služby, kterou zabezpečuje, a o úhradě za ni,
- c) o poskytování jednorázových peněžitých a věcných dávek.

§ 38

Pověřený obecní úřad¹¹⁾ dále rozhoduje

- a) o poskytování opakujících se peněžitých dávek,
- b) o poskytování příspěvku na rekreaci a příspěvku na lázeňskou péči nepracujícímu důchodci.

§ 39

Působnost okresních úřadů

Okresní úřad rozhoduje

- a) o přijetí do ústavů sociální péče, které spravuje, o ukončení pobytu v nich, o přemístění do jiných ústavů, které spravuje, o úhradě za služby v ústavech poskytované a o případné úhradě za služby poskytované v ostatních zařízeních sociální péče, pokud je spravuje,
- b) o poskytování pečovatelské služby, kterou zabezpečuje, a o úhradě za ni.

Díl sedmý

Pěče o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc

Působnost obcí

§ 40

Obec v samostatné působnosti

- a) působí k překonávání nepříznivé životní situace občanů, kteří potřebují zvláštní pomoc,
- b) poskytuje občanům, kteří potřebují zvláštní pomoc, zejména dětem a mládeži, systematickou výchovnou a poradenskou péči v zařízeních sociální péče, která spravuje.

§ 40a

Pověřený obecní úřad¹¹⁾ dále rozhoduje

- a) o poskytování příspěvků a věcné pomoci občanům, jejichž životní potřeby nejsou zabezpečeny příjmy z výdělečné činnosti nebo jinými příjmy, popřípadě dávkami a příslušný orgán jím nemůže zajistit vhodné zaměstnání,
- b) o poskytování příspěvků a věcné pomoci občanům, kteří se přechodně ocitli v mimořádně obtížných poměrech, nebo v nich žijí, a nemohou je překonat vlastním přičiněním.

§ 41

Působnost okresních úřadů

Okresní úřad

- a) rozhoduje o poskytování bezúročných půjček občanům, kteří potřebují zvláštní pomoc,
- b) poskytuje občanům výchovnou a poradenskou péči při řešení jejich sociálních problémů.

Díl osmý

Pěče o občany společensky nepřizpůsobené

§ 42

Působnost obcí

Obec v samostatné působnosti poskytuje podle svých možností občanům společensky nepřizpůsobeným, kteří mají v obci trvalý pobyt,

- a) pomoc při překonávání jejich obtížných životních poměrů,
- b) ubytování, popřípadě další péči v zařízeních sociální péče, která spravuje.

§ 43

Působnost okresních úřadů

Okresní úřad

- a) rozhoduje
  - 1. o poskytování peněžitých a věcných dávek,
  - 2. o poskytování bezúročných půjček,
- b) poskytuje
  - 1. výchovnou, poradenskou a psychoterapeutickou péči,
  - 2. ubytování, popřípadě další péči v zařízeních sociální péče, která spravuje,
- c) koordinuje péči o občany společensky nepřizpůsobené

§ 44

zrušen

Díl devátý

Zařízení sociální péče

§ 45

Pro poskytování služeb sociální péče se zřizují tato účelová zařízení:

- a) ústavy sociální péče,
- b) manželské a předmanželské poradny,
- c) domovy pro matky s dětmi,
- d) zvláštní zařízení pro výkon pěstounské péče,
- e) stanice pečovatelské služby pro děti,
- f) zařízení pro občany, kteří potřebují zvláštní pomoc,
- g) zařízení pro občany společensky nepřizpůsobené,
- h) kluby důchodců,
- ch) samostatné jídelny s vlastní kuchyní pro důchodce,
- i) zařízení pečovatelské služby, zejména zařízení pro denní pobyt starých občanů, střediska osobní hy-

gieny a prádelny pečovatelské služby.

§ 46

(1) Zřizování zařízení sociální péče uvedených v § 45, s výjimkou zařízení sociální péče uvedených v § 2 odst. 1 písm. f), náleží do působnosti obcí²²⁾ a okresních úřadů.²³⁾

(2) Zařízení sociální péče uvedená v § 45 písm. a), c), e) až i) mohou orgány, které je zřizují, slučovat ve společném zařízení za předpokladu, že dojde k účelnému poskytování služeb sociální péče.

§ 47

Obce²²⁾ mohou pro zabezpečování některých služeb sociální péče zřídit ústav sociálních služeb.

§ 48

Zařízení sociální péče uvedená v § 45 písm. a) až g) mohou být zrušena a jejich objekty odňaty svému účelu jen se souhlasem ministerstva; to neplatí, jde-li o zařízení sociální péče zřízená obcemi. Ustanovení předchozí věty platí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

§ 49

zrušen

§ 50

zrušen

§ 51

O přijetí do zařízení sociální péče uvedených v § 2 odst. 1 písm. f), o přemístění do jiného zařízení, o ukončení pobytu a o úhradě za služby v nich poskytované rozhoduje vedoucí zařízení.

Díl desátý

§ 51a

(1) V hlavním městě Praze dále

a) magistrátní úřad²⁴⁾

1. vykonává působnost pověřeného obecního úřadu a okresního úřadu,
2. organizuje náhradní rodinnou péči,
3. může zřizovat a spravovat zařízení sociální péče a ústavy sociální péče, které vykonávají diagnostickou službu,

b) rada zastupitelstva²⁴⁾ zřizuje jako zvláštní orgán komisi péče o rodinu a děti.²⁵⁾

(2) Hlavní město Praha může stanovit ve Statutu hlavního města Prahy²⁵⁾

a) které městské části mohou zřizovat jako zvláštní orgán komisi péče o rodinu a děti,

b) které úkoly v přenesené působnosti podle

²²⁾ § 14 odst. 2 písm. b) zákona České národní rady č. 367/1990 Sb

²³⁾ § 67 zákona České národní rady č. 367/1990 Sb.

²⁴⁾ § 22 odst. 1 zákona České národní rady č. 418/1990 Sb., o hlavním městě Praze

²⁵⁾ § 8 odst. 4 a § 20 zákona České národní rady č. 418/1990 Sb.

²⁶⁾ § 102 odst. 2 písm. a) zákona o sociálním zabezpečení

zákonu budou vykonávat městské části.

(3) Ke schválení Statutu hlavního města Prahy nebo jeho změny v části podle odstavce 2 písm. b) je třeba předchozí souhlas vlády České republiky.

ČÁST TŘETÍ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 52

Pokuty a penále

(1) Pokuty a penále v případech stanovených obecně závaznými právními předpisy o sociálním zabezpečení ukládají v rámci své působnosti okresní správy sociálního zabezpečení. Výnos z pokut a penálc je příjemem státního rozpočtu České republiky.

(2) Okresní úřady ukládají pokuty v rámci své působnosti za porušení předpisů o sociálním zabezpečení upravujících sociální péči. Výnos z pokut je příjemem rozpočtu těchto okresních úřadů.

§ 53

Zvláštní příjemce

Obec

- a) rozhoduje o ustanovení zvláštního příjemce dávky důchodového zabezpečení a dávky sociální péče v případech stanovených zákonem o sociálním zabezpečení²⁶⁾ a o jeho uvolnění,
- b) dohlíží, jak zvláštní příjemce plní své povinnosti.

Ustanovení o řízení

§ 54

(1) Obecné předpisy o správném řízení se nevztahují na řízení

- a) o odstraňování tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení,
- b) o poskytování lázeňské péče podle předpisů o sociálním zabezpečení,
- c) o dávkách nemocenského pojištění a rodičovském příspěvku, s výjimkou případů uvedených v § 8 písm. a) č. 3, 4 a 6,
- d) o poskytování jednorázových peněžitých a věcných dávek podle § 32 odst. 2 písm. c), § 37 odst. 2 písm. c), § 40a písm. a) a b), § 43 písm. a) č. 1 a o příspěvku na společné stravování podle § 32 odst. 2 písm. a) a § 37 odst. 2 písm. a), jakož i o úkonech pečovatelské služby zajišťujících nezbytné životní potřeby, které jsou poskytovány bezplatně, pokud řízení o těchto dávkách a službách bylo zahájeno z podnětu orgánu sociálního zabezpečení, nebo jestliže řízení zahájené na návrh skončí přiznáním dávky nebo služby v požadovaném nebo v právním předpise vymezeném rozsahu,

e) o poskytnutí jednorázového peněžitého příspěvku podle § 14 odst. 2 a příspěvku poskytovaného organizacím a občanům na úhradu nákladů za sociální služby podle § 14 odst. 3.

(2) Zjistí-li orgán sociálního zabezpečení v řízení podle odstavce 1 písm. d) zahájeném na návrh, že dávku nebo službu nemůže přiznat vůbec nebo v požadovaném rozsahu, nebo že by přiznáním dávky nebo služby mohly vzniknout právní povinnosti občanu, kterému má být dávka nebo služba přiznána, nebo jinému občanu, postupuje se podle obecných předpisů o správním řízení.

(3) V případech uvedených v odstavci 1 písm. a) a b) se žádost podává u okresní správy sociálního zabezpečení příslušné podle místa trvalého pobytu žadatele, s výjimkou řízení podle odstavce 1 písm. a), kdy se v případech, že se jedná o dávky nemocenského pojištění řídí místem útvaru organizace (závodu, malého závodu, zemědělského družstva), ve kterém je vedena evidence mezd. V případech uvedených v odstavci 1 písm. c) se žádost podává u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení (§ 9). Uchazeči o zaměstnání podávají žádost vždy u okresní správy sociálního zabezpečení příslušné podle místa jejich trvalého pobytu.

(4) V případech uvedených v odstavci 1 písm. d) a e) se místní příslušnost obcí a okresních úřadů řídí místem trvalého pobytu občana.

(5) V řízení podle odstavce 1 písm. a), c) a d) se přiměřeně použijí ustanovení § 49 a 50 správního řádu²⁶⁾ o lhůtách.

§ 55

Odkladný účinek nemá odvolání proti rozhodnutí, které okresní úřad předběžně učiní ve prospěch nezletilého dítěte podle § 19 písm. a) č. 1 a proti rozhodnutí, jímž byla dávka nemocenského pojištění a sociální péče odňata nebo snížena, nebo jímž byla zastavena její výplata anebo jímž byla dávka přiznána v menším než požadovaném nebo v právním předpise vymezeném rozsahu.

§ 56

(1) Odchylně od obecných předpisů o správním řízení⁴⁸⁾ se místní příslušnost okresních správ sociálního zabezpečení řídí

- a) místem pracoviště účastníka řízení, jestliže posuzuje invaliditu, částečnou invaliditu nebo změněnou pracovní schopnost a je-li na tomto pracovišti Závodní ústav národního zdraví nebo zařízení Ústavu železničního zdravotnictví,
- b) místem útvaru organizace (závodu, malého závodu, zemědělského družstva), ve kterém je vedena evidence mezd, jestliže rozhoduje o dávkách nemocenského pojištění, s výjimkou rozhodování o dávkách nemocenského pojištění občanů se změnou pracovní schopnosti připravujících se pro pracovní uplatnění,

²⁶⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

⁴⁸⁾ § 7 odst. 2 správního řádu.

⁴⁹⁾ § 144 odst. 3 zákona o sociálním zabezpečení

⁵⁰⁾ § 144 odst. 1 zákona o sociálním zabezpečení.

c) sídlem speciální školy, jestliže účastníkem řízení je žák této školy, jde-li o posouzení změněné pracovní schopnosti,

d) sídlem, popřípadě místem pravidelného výjezdového zasedání lékařské komise⁴⁹⁾ v oboru působnosti federálního ministerstva národní obrany, federálního ministerstva vnitra, ministerstva vnitra České republiky nebo ministerstva spravedlnosti České republiky, jde-li o posouzení zdravotního stavu⁵⁰⁾ příslušníka ozbrojených sil z povolání, Sboru národní bezpečnosti a Sboru nápravné výchovy České republiky, s výjimkou kontrolní lékařské prohlídky poživateli důchodu, jehož služební poměr skončil,

e) sídlem nápravně výchovného ústavu, popřípadě ústavu pro výkon vazby, jde-li o posouzení zdravotního stavu občana v době výkonu trestu odňaté svobody, popřípadě vazby.

(2) Odchylně od obecných předpisů o správním řízení se místní příslušnost obcí a okresních úřadů ve věcech sociální péče řídí

- a) místem obce nebo okresního úřadu, který spravuje ústav nebo jiné zařízení sociální péče, do kterého má být občan přijat,
- b) místem obce nebo okresního úřadu, v jehož obvodu se zdržuje nezletilé dítě, jestliže řešení otázek jeho výchovy a výživy nesnese odkladu.

(3) Ve věcech, ve kterých podle tohoto zákona rozhoduje nebo činí opatření obec, se žádost o dávku nebo službu sociální péče podává obecnímu úřadu. V ostatních případech, ve kterých rozhoduje nebo činí opatření pověřený obecní úřad nebo okresní úřad, se žádost podává tomuto orgánu.

(4) Žádost o pohřební po osobě samostatně výdělečně činné se podává u okresní správy sociálního zabezpečení, u které byl zemřelý přihlášen k sociálnímu zabezpečení. Žádost o pohřebné po nepracujícím důchodci se podává u okresní správy sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu měl zemřelý trvalý pobyt.

(5) Žádost o zaopatřovací příspěvek se podává okresní správě sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu má člen rodiny vojáka trvalý pobyt. Žádost o příspěvek na úhradu za užívání bytu vojáka se podává okresní správě sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu měl voják trvalý pobyt před nastupem služby v ozbrojených silách.

§ 56a

Rozhoduje-li orgán sociálního zabezpečení na základě posudku posudkové komise okresní správy sociálního zabezpečení nebo ministerstva, kterým byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav účastníka řízení, vyznačí na rozhodnutí dobu jeho platnosti; to neplatí, jde-li o důchody podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem a zvýšení důchodu pro bezmocnost.

§ 56b

Součinnost orgánů a organizací

Orgány a organizace jsou povinny vyhovět v mezech své působnosti žádostem orgánů sociálního zabezpečení ve věcech sociálního zabezpečení a podávat jim bezplatně sdělení pro jeho provádění a správu

ČÁST ČTVRTÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 57

(1) Působnost národních výborů při rozhodování o přerušení zaměstnání (pojištění) z vážných důvodů a o skončení zaměstnání I. nebo II. pracovní kategorie ze zdravotních a jiných vážných důvodů pro posuzování důchodových nároků podle předpisů platných před 1. říjnem 1988 se řídí právními předpisy platnými před účinností tohoto zákona^{*)}.

(2) Tímto zákonem není dotčena působnost místních národních výborů ve věcech sociálního zabezpečení, jestliže ji podle předpisů dříve platných okresní národní výbor⁵¹⁾ přenesl na místní národní výbor.

§ 58

Ministerstvo v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány stanoví vyhláškou

- a) podrobnosti o poskytování dávek a služeb sociální péče a výši dávek sociální péče s výjimkou v doveckého příspěvku, příspěvku na rekreaci dětí důchodce, zaopatřovacího příspěvku, příspěvku na úhradu za užívání bytu vojáka a dávek a služeb poskytovaných občanům se změněnou pracovní schopností,
- b) postup orgánů sociálního zabezpečení při poskytování lázeňské péče podle předpisů o sociálním zabezpečení,
- c) podmínky pro zřizování a rozsah činnosti zařízení sociální péče, pro přijímání občanů do účelových zařízení sociální péče a ukončení pobytu v nich a upraví výši úhrady za poskytované služby,
- d) podmínky pro poskytování odměny dobrovolným pracovníkům pečovatelské služby a její výši,
- e) druhy ústavů sociální péče a ostatních zařízení sociální péče a rozsah služeb v nich poskytovaných,

- f) podrobnosti o součinnosti orgánů státní zdravotní správy s orgány sociálního zabezpečení při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti občanů,
- g) podrobnosti o složení a jednání posudkových komisí okresních správ sociálního zabezpečení a ministerstva,
- h) podrobnosti o činnosti okresních správ sociálního zabezpečení v důchodovém řízení,
- ch) podrobnosti o složení a jednání komisí péče o rodu a děti,
- i) podrobnosti k provozování sociálních služeb organizacemi a občany.

§ 59

Zrušuje se zákon České národní rady č. 129/1975 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, ve znění zákonného opatření předsednictva České národní rady č. 78/1979 Sb., zákonného opatření předsednictva České národní rady č. 10/1982 Sb., zákona České národní rady č. 49/1982 Sb., zákona České národní rady č. 138/1982 Sb. a zákona České národní rady č. 119/1983 Sb.

§ 60

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. října 1988.

Zákon České národní rady č. 125/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, nabyl účinnosti dnem 1. května 1990. Zákon České národní rady č. 210/1990 Sb., o změnách v působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení a o změně zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, nabyl účinnosti dnem 1. září 1990. Zákon České národní rady č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, nabyl účinnosti dnem 24. listopadu 1990. Zákon České národní rady č. 459/1990 Sb., o změnách v působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, nabyl účinnosti dnem 30. října 1990. Zákon České národní rady č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a o působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, nabyl účinnosti dnem 1. února 1991. Zákon České národní rady č. 144/1991 Sb., o změnách v působnosti orgánů České republiky a o působnosti obcí v sociálním zabezpečení, nabyl účinnosti dnem 26. dubna 1991.

Burešová v. r.

^{*)} Viz též čl. II bod 2 zákona České národní rady č. 144/1991 Sb., o změnách v působnosti orgánů České republiky a o působnosti obcí v sociálním zabezpečení

⁵¹⁾ § 84 správního řádu.

§ 9 odst. 1 a § 10 odst. 2 vyhlášky Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 108/1964 Sb., o působnosti národních výborů ve věcech sociálního zabezpečení.

§ 10 odst. 2 a § 12 odst. 2 vládního nařízení č. 59/1964 Sb., o úkolech národních výborů při péči o děti.

O P A T Ř E N Í
F E D E R Á L N Í C H O R G Á N Ú A O R G Á N Ú R E P U B L I K

Ministerstvo životního prostředí České republiky

uveřejňuje podle § 117 odst. 5 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), seznam okresních a obecních úřadů, které jsou stavebními úřady ke dni 1. ledna 1991.

Hlavní město Praha

Obvodní úřad v Praze 1
Obvodní úřad v Praze 2
Obvodní úřad v Praze 3
Obvodní úřad v Praze 4
Obvodní úřad v Praze 5
Obvodní úřad v Praze 6
Obvodní úřad v Praze 7
Obvodní úřad v Praze 8
Obvodní úřad v Praze 9
Obvodní úřad v Praze 10
Místní úřad Praha Čakovice
Místní úřad Praha Horní Počernice
Místní úřad Praha Jihozápadní Město
Místní úřad Praha Jižní Město
Místní úřad Praha Modřany
Místní úřad Praha Radotín
Místní úřad Praha Zbraslav

Okres Benešov

Okresní úřad Benešov
Městský úřad Benešov
Městský úřad Týnec nad Sázavou
Městský úřad Vlašim
Městský úřad Votice
Obecní úřad Bystrice
Obecní úřad Čechtice
Obecní úřad Čerčany
Obecní úřad Divišov
Obecní úřad Dolní Kralovice
Obecní úřad Neveklov
Obecní úřad Sedlec-Prčice

Okres Beroun

Okresní úřad Beroun
Městský úřad Beroun
Městský úřad Hořovice
Obecní úřad Zdice
Obecní úřad Žebrák

Okres Blansko

Městský úřad Adamov
Městský úřad Blanská
Městský úřad Boskovice
Městský úřad Letovice
Městský úřad Rájec-Jestřebí
Městský úřad Velké Opatovice
Obecní úřad Černá Hora
Obecní úřad Jedovnice
Obecní úřad Kunštát
Obecní úřad Lomnice
Obecní úřad Lysice
Obecní úřad Olešnice

Okres Brno – město

Úřad města Brna
Městská část Brno-střed
Městská část Brno-sever
Městská část Brno-Královo Pole
Městská část Brno-Žabovřesky
Městská část Brno-Židenice

Okres Brno – venkov

Městský úřad Ivančice
Městský úřad Kuřim
Městský úřad Oslavany
Městský úřad Rosice
Městský úřad Šlapance
Městský úřad Tišnov
Městský úřad Zbýšov
Městský úřad Židlovice
Obecní úřad Bílovice
Obecní úřad Dolní Kounice
Obecní úřad Pozořice
Obecní úřad Rajhrad
Obecní úřad Sokolnice
Obecní úřad Střelice
Obecní úřad Veverská Bitýška

Okres Bruntál

Městský úřad Bruntál
Městský úřad Břidličná
Městský úřad Krnov
Městský úřad Moravský Beroun
Městský úřad Rýmařov
Městský úřad Vrbno pod Pradědem
Městský úřad Zlaté Hory
Obecní úřad Horní Benešov
Obecní úřad Město Albrechtice
Obecní úřad Osoblaha

Okres Břeclav

Městský úřad Břeclav
Městský úřad Hustopeče
Městský úřad Klobouky
Městský úřad Mikulov
Městský úřad Podivín
Městský úřad Pohořelice
Městský úřad Valtice
Městský úřad Velké Pavlovice

Okres Česká Lípa

Městský úřad Česká Lípa
Městský úřad Česká Lípa
Městský úřad Česká Lípa

Městský úřad Doksy

Městský úřad Jablonné v Podještědí
Městský úřad Kamenický Šenov
Městský úřad Mimoň
Městský úřad Nový Bor
Městský úřad Stráž pod Ralskem
Městský úřad Zákupy
Obecní úřad Dubá
Obecní úřad Kravaře
Obecní úřad Žandov

Okres České Budějovice

Okresní úřad České Budějovice
Úřad města České Budějovice
Městský úřad Borovany
Městský úřad Hluboká nad Vltavou
Městský úřad Lišov
Městský úřad Nové Hrady
Městský úřad Rudolfov
Městský úřad Trhové Sviny
Městský úřad Zliv

Okres Český Krumlov

Okresní úřad Český Krumlov
Městský úřad Český Krumlov
Městský úřad Kaplice

Okres Děčín

Městský úřad Benešov nad Ploučnicí
Městský úřad Česká Kamenice
Městský úřad Děčín
Městský úřad Rumburk
Městský úřad Šluknov
Městský úřad Varnsdorf

Okres Domažlice

Městský úřad Domažlice
Městský úřad Holýšov
Městský úřad Horšovský Týn
Městský úřad Kdyně
Městský úřad Staňkov
Obecní úřad Klenčí pod Čerchovem
Obecní úřad Poběžovice

Okres Frýdek – Místek

Městský úřad Brušperk
Městský úřad Frýdek-Místek
Městský úřad Frýdlant nad Ostravicí
Městský úřad Jablunkov
Městský úřad Třinec
Městský úřad Vratimov
Obecní úřad Bystřice

Obecní úřad Dobrá
Obecní úřad Hnojník
Obecní úřad Lučina
Obecní úřad Morávka
Obecní úřad Šonov

Okres Havlíčkův Brod

Městský úřad Golčův Jeníkov
Městský úřad Havlíčkův Brod
Městský úřad Chotěboř
Městský úřad Ledec nad Sázavou
Městský úřad Přibyslav
Městský úřad Světlá nad Sázavou
Obecní úřad Štoky
Obecní úřad Ždírec nad Doubravou

Okres Hodonín

Městský úřad Bzenec
Městský úřad Dubňany
Městský úřad Hodonín
Městský úřad Kyjov
Městský úřad Strážnice
Městský úřad Veselí nad Moravou
Městský úřad Vracov
Městský úřad Žďanice
Obecní úřad Velká nad Veličkou

Okres Hradec Králové

Okresní úřad Hradec Králové
Úřad města Hradec Králové
Městský úřad Chlumec nad Cidlinou
Městský úřad Nový Bydžov
Městský úřad Smiřice
Městský úřad Třebčovice pod Orebem
Obecní úřad Černilov
Obecní úřad Nechanice

Okres Cheb

Městský úřad Aš
Městský úřad Františkovy Lázně
Městský úřad Cheb
Městský úřad Lázně Kynžvart
Městský úřad Luby
Městský úřad Mariánské Lázně

Okres Chomutov

Městský úřad Chomutov
Městský úřad Jirkov
Městský úřad Kadaň
Městský úřad Klášterec nad Ohří
Městský úřad Vejprty
Obecní úřad Radonice

Okres Chrudim

Městský úřad Heřmanův Městec
Městský úřad Hlinsko
Městský úřad Chrast
Městský úřad Chrudim
Obecní úřad Luže
Obecní úřad Nasavrky
Obecní úřad Proseč u Skutče
Obecní úřad Ronov nad Doubravou
Obecní úřad Třemošnice

Okres Jablonec nad Nisou

Okresní úřad Jablonec nad Nisou
Městský úřad Desná v Jizerských horách
Městský úřad Jablonec nad Nisou
Městský úřad Smržovka
Městský úřad Tanvald
Městský úřad Železný Brod

Okres Jičín

Městský úřad Hořice
Městský úřad Jičín
Městský úřad Lázně Bělohrad
Městský úřad Nová Paka
Městský úřad Sobotka
Obecní úřad Kopidlno
Obecní úřad Libáň
Obecní úřad Miletín
Obecní úřad Stará Paka

Okres Jihlava

Městský úřad Jihlava
Městský úřad Polná
Městský úřad Telč
Městský úřad Třešt
Obecní úřad Batelov
Obecní úřad Brtnice
Obecní úřad Luka nad Jihlavou
Obecní úřad Nová Říše

Okres Jindřichův Hradec

Okresní úřad Jindřichův Hradec
Městský úřad České Velenice
Městský úřad Dačice
Městský úřad Jindřichův Hradec
Městský úřad Třeboň

Okres Karlovy Vary

Úřad města Karlovy Vary
Městský úřad Bochov
Městský úřad Jáchymov
Městský úřad Nejdek
Městský úřad Nová Role
Městský úřad Ostrov nad Ohří
Městský úřad Teplá
Městský úřad Toužim
Městský úřad Žlutice
Obecní úřad Kyselka
Obecní úřad Pernink

Okres Karviná

Městský úřad Bohumín
Městský úřad Český Těšín
Městský úřad Havířov
Městský úřad Karviná
Městský úřad Orlová
Městský úřad Petřvald
Městský úřad Rychvald
Obecní úřad Albrechtice
Obecní úřad Dětmarovice
Obecní úřad Dolní Lutyně
Obecní úřad Petrovice
Obecní úřad Těrlicko

Okres Kladno

Městský úřad Kladno
Městský úřad Kladno
Městský úřad Slaný
Městský úřad Stochov
Městský úřad Unhošť
Městský úřad Velvary
Obecní úřad Zlonice

Okres Klatovy

Městský úřad Horažďovice
Městský úřad Klatovy
Městský úřad Nýrsko
Městský úřad Sušice
Městský úřad Železná Ruda

Okres Kolín

Okresní úřad Kolín
Městský úřad Český Brod
Městský úřad Kolín
Městský úřad Kostelec nad Černými lesy
Městský úřad Kouřim
Obecní úřad Týnec nad Labem

Okres Kroměříž

Městský úřad Bystřice pod Hostýnem
Městský úřad Holešov
Městský úřad Hulín
Městský úřad Chropyně
Městský úřad Koryčany
Městský úřad Kroměříž
Obecní úřad Kvasice
Obecní úřad Morkovice
Obecní úřad Zdounky

Okres Kutná Hora

Okresní úřad Kutná Hora
Městský úřad Čáslav
Městský úřad Kutná Hora
Městský úřad Zruč nad Sázavou
Obecní úřad Uhlířské Janovice
Obecní úřad Vrdy
Obecní úřad Zbraslavice

Okres Liberec

Úřad města Liberec
Městský úřad Český Dub
Městský úřad Frýdlant
Městský úřad Hejnice
Městský úřad Hodkovice nad Mohelkou
Městský úřad Hrádek nad Nisou
Městský úřad Chrastava
Městský úřad Nové Město pod Smrkem
Městský úřad Raspenava
Obecní úřad Osečná
Obecní úřad Příšovice

Okres Litoměřice

Městský úřad Libochovice
Městský úřad Lítoměřice
Městský úřad Lovosice
Městský úřad Roudnice
Městský úřad Štětí
Městský úřad Úštěk

Okres Louny

Městský úřad Louny
Městský úřad Podbořany
Městský úřad Postolopry
Městský úřad Žatec

Okres Mělník

Okresní úřad Mělník
Městský úřad Kostelec nad Labem
Městský úřad Kralupy nad Vltavou
Městský úřad Mělník
Městský úřad Neratovice
Obecní úřad Mšeno
Obecní úřad Všetaty

Okres Mladá Boleslav

Okresní úřad Mladá Boleslav
Městský úřad Benátky nad Jizerou
Městský úřad Bělá pod Bezdězem
Městský úřad Mladá Boleslav
Městský úřad Mnichovo Hradiště
Obecní úřad Bakov nad Jizerou
Obecní úřad Bezno
Obecní úřad Březno
Obecní úřad Dobrovlice
Obecní úřad Dolní Bousov
Obecní úřad Kněžmost

Okres Most

Městský úřad Litvínov
Městský úřad Most

Okres Náchod

Městský úřad Broumov
Městský úřad Červený Kostelec
Městský úřad Česká Skalice
Městský úřad Hronov
Městský úřad Jaroměř
Městský úřad Náchod
Městský úřad Nové Město nad Metují
Městský úřad Police nad Metují
Městský úřad Teplice nad Metují
Obecní úřad Meziměstí

Okres Nový Jičín

Městský úřad Bílovec
Městský úřad Frenštát pod Radhoštěm
Městský úřad Fulnek
Městský úřad Kopřivnice
Městský úřad Nový Jičín
Městský úřad Odry
Městský úřad Příbor
Městský úřad Studénka

Okres Nymburk

Městský úřad Lysá nad Labem
Městský úřad Městec Králové
Městský úřad Nymburk
Městský úřad Pečky
Městský úřad Poděbrady
Obecní úřad Rožďalovice
Obecní úřad Sadská

Okres Olomouc

Úřad města Olomouce
 Městský úřad Litovel
 Městský úřad Šternberk
 Městský úřad Uničov
 Obecní úřad Dub na Moravě
 Obecní úřad Hlubočky
 Obecní úřad Lutín
 Obecní úřad Náměšť na Hané
 Obecní úřad Tršnice
 Obecní úřad Velká Bystřice

Okres Opava

Úřad města Opavy
 Městský úřad Budíšov nad Budišovkou
 Městský úřad Hlučín
 Městský úřad Hradec nad Moravicí
 Městský úřad Kravaře
 Městský úřad Vítkov
 Obecní úřad Bolatice
 Obecní úřad Benešov
 Obecní úřad Háj ve Slezsku
 Obecní úřad Koberice
 Obecní úřad Litultovice
 Obecní úřad Ludgeřovice
 Obecní úřad Pustá Polom
 Obecní úřad Velká Polom

Okres Ostrava – město

Úřad městského obvodu Ostrava-jih
 Úřad městského obvodu Ostrava-Poruba
 Úřad městského obvodu Ostrava-Přívoz
 Úřad městského obvodu Slezská Ostrava

Okres Pardubice

Úřad města Pardubice
 Městský úřad Holice v Čechách
 Městský úřad Chvaletice
 Městský úřad Lázně Bohdaneč
 Městský úřad Přelouč

Okres Pelhřimov

Městský úřad Horní Cerekev
 Městský úřad Humpolec
 Městský úřad Kamenice nad Lipou
 Městský úřad Pacov
 Městský úřad Počátky
 Městský úřad Pelhřimov
 Městský úřad Žirovnice

Okres Písek

Okresní úřad Písek
 Městský úřad Milevsko
 Městský úřad Písek
 Městský úřad Protivín

Okres Plzeň

Úřad městského obvodu Plzeň 1
 Úřad městského obvodu Plzeň 2
 Úřad městského obvodu Plzeň 3
 Úřad městského obvodu Plzeň 4

Okres Plzeň – jih

Okresní úřad Plzeň-jih

Městský úřad Blovice
 Městský úřad Dobřany
 Městský úřad Nepomuk
 Městský úřad Přeštice
 Městský úřad Starý Plzenec
 Městský úřad Stod

Okres Plzeň – sever

Okresní úřad Plzeň-sever
 Městský úřad Kralovice
 Městský úřad Nýřany

Okres Praha – východ

Městský úřad Brandýs nad Labem
 Městský úřad Čelákovice
 Městský úřad Kamenice
 Městský úřad Klecany
 Městský úřad Líbeznice
 Městský úřad Mnichovice
 Městský úřad Odolena Voda
 Městský úřad Říčany
 Městský úřad Úvaly
 Městský úřad Velké Popovice

Okres Praha – západ

Městský úřad Černošice
 Městský úřad Hostivice
 Městský úřad Jilové
 Městský úřad Mníšek
 Městský úřad Roztoky

Okres Prachatice

Okresní úřad Prachatice
 Městský úřad Prachatice
 Městský úřad Vimperk
 Městský úřad Volary
 Městský úřad Netolice

Okres Prostějov

Městský úřad Konice
 Městský úřad Kostelec na Hané
 Městský úřad Němčice nad Hanou
 Městský úřad Prostějov
 Obecní úřad Plumlov

Okres Přerov

Městský úřad Hranice na Moravě
 Městský úřad Kojetín
 Městský úřad Lipník nad Bečvou
 Městský úřad Přerov
 Městský úřad Tovačov
 Obecní úřad Dřevohostice
 Obecní úřad Hustopeče nad Bečvou
 Obecní úřad Opatovice
 Obecní úřad Postřát
 Obecní úřad Soběchleby
 Obecní úřad Všebovice

Okres Příbram

Okresní úřad Příbram
 Městský úřad Březnice
 Městský úřad Dobříš
 Městský úřad Příbram

Městský úřad Rožmitál pod Třemošnou
 Městský úřad Sedlčany
 Obecní úřad Jince
 Obecní úřad Kamýk nad Vltavou
 Obecní úřad Milín
 Obecní úřad Nový Knín
 Obecní úřad Petrovice

Okres Šumperk
 Městský úřad Hanušovice
 Městský úřad Javorník
 Městský úřad Jeseník
 Městský úřad Mohelnice
 Městský úřad Šumperk
 Městský úřad Zábřeh

Okres Rakovník

Okresní úřad Rakovník
 Městský úřad Nové Strašecí
 Městský úřad Rakovník
 Obecní úřad Čistá
 Obecní úřad Jesenice
 Obecní úřad Křivoklát

Okres Tábor

Okresní úřad Tábor
 Městský úřad Bechyně
 Městský úřad Mladá Vožice
 Městský úřad Sezimovo Ústí
 Městský úřad Soběslav
 Městský úřad Tábor
 Městský úřad Veselí nad Lužnicí
 Obecní úřad Jistebnice

Okres Rokycany

Okresní úřad Rokycany
 Městský úřad Mirošov
 Městský úřad Radnice
 Městský úřad Rokycany
 Městský úřad Zbiroh

Okres Tachov

Okresní úřad Tachov
 Městský úřad Bor u Tachova
 Městský úřad Planá u Mariánských Lázní
 Městský úřad Stříbro
 Městský úřad Tachov
 Obecní úřad Bezručovice

Okres Rychnov nad Kněžnou

Městský úřad Dobruška
 Městský úřad Kostelec nad Orlicí
 Městský úřad Opočno
 Městský úřad Rokytnice v Orlických horách
 Městský úřad Rychnov nad Kněžnou
 Městský úřad Týniště nad Orlicí
 Městský úřad Vamberk

Okres Teplice

Městský úřad Bílina
 Městský úřad Dubí
 Městský úřad Duchcov
 Městský úřad Krupka
 Městský úřad Osek
 Městský úřad Teplice

Okres Semily

Městský úřad Jilemnice
 Městský úřad Lomnice nad Popelkou
 Městský úřad Rokytnice nad Jizerou
 Městský úřad Semily
 Městský úřad Turnov

Okres Trutnov

Okresní úřad Trutnov
 Městský úřad Dvůr Králové nad Labem
 Městský úřad Hostinné
 Městský úřad Jánské Lázně
 Městský úřad Pec pod Sněžkou
 Městský úřad Rtyň v Podkrkonoší
 Městský úřad Špindlerův Mlýn
 Městský úřad Trutnov
 Městský úřad Úpice
 Městský úřad Vrchlabí
 Městský úřad Žacléř
 Obecní úřad Rudník

Okres Sokolov

Městský úřad Horní Slavkov
 Městský úřad Chodov
 Městský úřad Kraslice
 Městský úřad Kynšperk
 Městský úřad Loket
 Městský úřad Sokolov

Okres Třebíč

Městský úřad Jaroměřice nad Rokytkou
 Městský úřad Jemnice
 Městský úřad Moravské Budějovice
 Městský úřad Náměšť nad Oslavou
 Městský úřad Třebíč
 Obecní úřad Budišov

Okres Strakonice

Okresní úřad Strakonice
 Městský úřad Blatná
 Městský úřad Strakonice
 Městský úřad Vodňany
 Městský úřad Volyně

Okres Třebíč

Obecní úřad Hrotovice
 Obecní úřad Okříšky

Okres Svitavy

Městský úřad Jevíčko
 Městský úřad Litomyšl
 Městský úřad Moravská Třebová
 Městský úřad Polička
 Městský úřad Svitavy
 Obecní úřad Březová nad Svitavou
 Obecní úřad Bystré
 Obecní úřad Dolní Újezd
 Obecní úřad Městecko Trnávka

Okres Uherské Hradiště

Městský úřad Bojkovice
 Městský úřad Hluk

Městský úřad Uherský Brod
 Městský úřad Uherské Hradiště
 Městský úřad Uherský Ostroh
 Obecní úřad Boršice u Buchlova
 Obecní úřad Buchlovice
 Obecní úřad Polešovice
 Obecní úřad Strání

Okres Ústí nad Labem

Úřad města Ústí nad Labem
 Úřad městského obvodu Ústí nad Labem – město
 Úřad městského obvodu Ústí nad Labem – Sírkov
 Úřad městského obvodu Ústí nad Labem Severní terasa
 Úřad městského obvodu Ústí nad Labem – Neštěmice

Okres Ústí nad Orlicí

Městský úřad Brandýs nad Orlicí
 Městský úřad Česká Třebová
 Městský úřad Choceň
 Městský úřad Jablonec nad Orlicí
 Městský úřad Králiky
 Městský úřad Lanškroun
 Městský úřad Letohrad
 Městský úřad Ústí nad Orlicí
 Městský úřad Vysoké Mýto
 Městský úřad Žamberk
 Obecní úřad Červená Voda
 Obecní úřad Dolní Čermná
 Obecní úřad Dolní Dobrouč
 Obecní úřad Sloupnice
 Obecní úřad Tatenice
 Obecní úřad Výprachtice

Okres Vsetín

Městský úřad Rožnov pod Radhoštěm
 Městský úřad Valašské Meziříčí
 Městský úřad Vsetín
 Obecní úřad Horní Lideč
 Obecní úřad Karolinka

Okres Vyškov

Městský úřad Bučovice
 Městský úřad Ivanovice na Hané
 Městský úřad Rousínov
 Městský úřad Slavkov u Brna
 Městský úřad Vyškov

Okres Zlín

Městský úřad Brumov-Bylnice
 Městský úřad Fryšták
 Městský úřad Luhačovice
 Městský úřad Napajedla
 Městský úřad Otrokovice
 Městský úřad Slavičín
 Městský úřad Valašské Klobouky
 Městský úřad Vizovice
 Městský úřad Zlín
 Obecní úřad Slušovice

Okres Znojmo

Městský úřad Miroslav
 Městský úřad Krumlov
 Městský úřad Znojmo
 Obecní úřad Hodonice
 Obecní úřad Hrušovany nad Jevišovkou
 Obecní úřad Jaroslavice
 Obecní úřad Jevišovice
 Obecní úřad Prosiměřice
 Obecní úřad Šumná
 Obecní úřad Višňové
 Obecní úřad Vranov nad Dyjí

Okres Žďár nad Sázavou

Městský úřad Bystřice nad Pernštejnem
 Městský úřad Nové Město na Moravě
 Městský úřad Velká Bíteš
 Městský úřad Velké Meziříčí
 Městský úřad Žďár nad Sázavou

Vydavatel: Federální ministerstvo vnitra - Redakce: Nad štolou 3, poštovní schránka 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon (02) 37 69 71 a 37 88 77, telefax (02) 37 88 77 - Administrace: SEVT, s p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon (02) 53 38 41-9, telefax (02) 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Vychází podle potřeby - Roční záložované předplatné činí 480,- Kčs a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku - Účet pro předplatné. Komerční banka Praha 1, účet č. 19-706-011- Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313348 BE 55 - .
 - Tisk: Tiskárna federálního ministerstva vnitra - Dohledací pošta Praha 07

Distribuce předplatitelům: SEVT, s p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, telefax 531014, 530026, telex 123518 - Požadavky na zrušení odběru a změnu počtu výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku. Změny adres se provádějí do 15 dnů. V písemném styku vždy uvádějte číslo vydávání - Požadavky na nové předplatné budou výřízeny do 15 dnů a dodávky budou zahájeny od nejbližší čísly po tomto datu - Reklamace je třeba uplatnit písemně do 15 dnů od data rozetříení - Jednotlivé částky lze na objednávku održet v odbytovém výdejníku SEVT, Svatošlavova 7, 140 83 Praha 4 - Nusle, telefon 43 36 15, za hotové v prodejnách SEVT Praha 2, Bruselská 2, telefon (02) 25 84 93 - Brno, Česká 14, telefon (05) 265 72 - Karlovy Vary, Sokolovská 53, telefon (017) 268 95, v prodejnách Knihy Olomouc, nám. Miru 5 - Ostrava, Dimitrovova 14 - Ostrava, Vyskovická ul., obchodní pavilon a ve vybrané situ prodejen PNS